STICHTELYKE RYMEN

OP

VERSCHEIDEN STOFFEN,

Waar van ontrent de helft nooit voor-deesen gedrukt zijn.

Hier in order gestelt in

TWEE DEELEN

Door

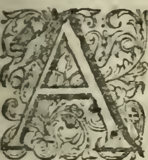
JAN HUYGEN.

T'Amsterdam, gedrukt voor den Autheur,
Ter Drukkerye van JACOBUS VAN HARDENBERG,
Boekverkooper, in de Stilsteeg. 1700.

The Rare Book &
UIUC
Manuscript Library

VOORREDEN.

Andachtige Lefer, Sangers en Sangereffen, die dit Rijmwerkje in handen krijgt, geheft het felve in defe ordre en aan-een-fchakeling aan te merken: dat na de waarfchouwing aan de Sangers,&c. fich voordoet of vertoont een Godfoekende ziele, dewelke feer vriendelijk van de Saligmaaker werd ontmoet, ontfangen en troostelijk aangefprooken. En gevolglijk vertoont fich een beginnent Christen, die door de vreefe Gods (het beginfel der wijsheid, Pf. 111:10.) ter bekeering in fijn herte diep geraakt is: en daarom alle naarstigheid tracht toe te brengen, 2 Petr. 1:5. om wederom gebooren te worden, Joh. 3:3. Dewijle in de Christelijke Godsdienst niet geld, als een nieuw fchepfel, Gal. 6:15. foekt hy de wereld, den duivel, en fijn eigen vlees t'onder te brengen, en heer van het gemoed te worden: waar toe de hulpe van Jefus verfocht word, in het eerste en tweede Lied; en in het derde d'inwooninge van Jefus in 't harte, om alle ziel-beletfelen te boven te koomen. En dewijl de ziele door de vreefe in de liefde Gods gevordert is, so word fy in liefde verlieft op de Goddelijke Majesteit; waar door fy heilige Minne-fangen aanheft, fol. 13, &c. Verder neemt fy, als een aanmerkwaardigfte faak in aanmerking, het bitter

lijden en ſterven van onſen Saligmaaker aan he
kruis ; fol. 19, &c. Waar door ſy bewooge
word om eere en lof aan de Heere Jeſus te gee
ven , voor de vrugt en vreugde, die daar doo
voor haar en het gantſche menſchelijk geſlach
verworven is; fol. 27 , &c. Maar vind ſich be
droeft, om dat ſy die onwaardeerelijke weldaa
aan de Heere Jeſus niet genoeg door gehoo
ſaamheid beantwoord ; fol. 29. Doch voeld ſic
echter opgewekt om de Heere des Hemels e
der Aarde te looven en te danken ; met een Mo
gen-loffang en Avond-lied ; fol. 31 , &c. Verd
is de ziele beſig met het beſchouwen van d
Goddelijke Majeſteit : op welkers heerlijk g
ſichte ſy verlieven, in een brandende begeer
en verlangen ontſteeken word , om uit dit ram
ſalig leeven te verhuiſen en over te gaan , tot
in de tegenwoordigheid des geenen door wie
goedheid ſy tot een ſtand van behoudeniſſe g
vorderd is. Maar word in een Tweeſpraak g
antwoord , daar toe noch niet bequaam te zij
fol. 36 , &c.

De ziele blijft evenwel noch al ſtaroogen o
des Hemels heerlijkheid ; fol. 41 , &c. en wen
ontbonden te zijn van dit aardſche lighaam; wa
door ſy eindelijk uitroept : *Ik ben de aarde mo*
&c. fol. 43 , &c.

Maar alſoo men niet kan ſterven als men w
noch ook niet kan leeven als men wil , ſchept

o

onderwijle vermaak in Gods-geheimenissen, en in sijne seer wonderbaarelijke krachtige werkingen in de geloovigen hier op aarden, die sy ook insonderheid in de H. Martelaaren gesien heeft, en word in eigen ondervindinge daar door ook als buiten haar selve wech-gerukt in de hemelsche en geestelijke saaken; fol. 47, &c. daar in sy noch al blijft voortgaan, met haar in eensaamheid te vertrekken in haar kamer; fol. 53, &c. om te leesen en te bidden, en om verder te bespiegelen de hemelsche saaken; maar word in die beschouwing beschimpt van een Burgerlijk Mensch; aan wien de ziele toont, hoe weinig rechtvaardigen dat'er altijt maar op aarden zijn geweest: waarom sy hem vermaant tot boete, en bid voor hem. Echter bemind sy haar Celle; fol. 59, &c. en prijst haare saaken en gelukkige stand; fol. 60, &c. en roept de H. Engelen tot hulp om d'Alderhoogste voor haar geluk te looven en te danken; fol. 61, &c. En geneegen zijnde tot de goede, recht sy Liefde-maaltijden aan, en spreekt tot de Genoode van 't eene dat noodig is; fol. 67, &c. en oeffent Lossangen met haar; fol. 69, &c. daar de Heere Jesus ook in 't geselschap word versocht; fol. 70, &c. Waar mede het eerste Deel eindigt.

Het tweede Deel begint met een beschrijvinge van een sondig Mensch, Rom. 7. die niet geheel onbetuigt is van de wille Gods, en sijne oor-

deelen; fol. 73, &c. Die daarom geraaden word ſich te keeren tot het geloove in God, en in Jeſus Chriſtus de Soone Gods. En gevolglijk worden eenige voorbeelden van God aangeraakte zielen bygebracht, in onſe tijd voorgevallen, die aangemoedigt worden om in 't goede ernſtig voort te vaaren; fol. 75, &c. Welke nieuw' Bekeerde haaren Schepper met Loſſangen trachten te verheerlijken, en danken ſijne Goddelijke Majeſteit voor ſijn overgroote liefde aan haare zielen beweeſen; fol. 85, &c. De Jeugd word ook vermaand tot de deugd; fol. 89, en tot het recht gebruik der Schepſelen door een Mai-lied; fol. 97, &c. Weesvaders en Weesmoeders worden ook vermaand tot haare plicht, om met Archippus, Col. 4: 17. te ſien op hunne bediening, die ſy aangenoomen hebben in den Heere, dat ſy die moogen vervullen; fol. 103, &c. Ook derſelver Weeskinderen; by abuis op fol. 130 gedrukt. Met een beſchrijving van drie ſtanden der ſoo genaamde Chriſtenen. En noch eenige Rijmtjens, by ſeekere voorvallen gemaakt, en op verſcheide tijden, ſaaken en voorvallen toegepaſt, &c.

Verſchoon de feilen, beproef alles, behoud het goede; en zijt my ten goede gedachtig voor God. Die gaarn was u lieden aller Dienaar in den Heere.

JAN HUIGEN.

Op

Op de t'Zamenbinding

Van de

STICHTELYKE RYMEN

Door

JAN HUIGEN,

Met de Beginzelen van Gods Koninkrijk
in de Mensch,

Door

PIETER HUIGEN.

Bind veel Blompjens by elkander,
't Eene dat verciert het ander,
Met kleur, geur en door fatzoen,
Even als de Christ'nen doen:
Want als die te zamen komen,
't Goede hebben z' voorgenomen,
't Scheel en is niet in de zaak,
Maar in gaven en uytspraak.
d' Eene stigt door zijn gebeden,
d' Ander met leerzame reden,
Gene neemt een and're stof,
En hy zingt des Heren lof.
Zo doen ook deez' twee gebroeders,
Eenes Vaders eenes Moeders,

Yder brengt zijn gaav' in 't ligt,
Op dat hy zijn naasten stigt.
d' Een rijmt zoet van 's Heren lijden,
d' Ander kiest zig uit te brijden
Over d' ingang van Gods Rijk,
Op dat elk daar hene wijk.
't Is een vaste t' zamebinding,
En een liefelijke vinding,
Dat twee Broeders eens van Grond,
Spreken uyt een zelve mond.
Loven t' zaam' des Hemels Koning,
Prijzen zijn verheven Wooning,
Noden ons om in te gaan,
Langs des levens smalle baan,
Geven niewe stof tot zingen
Van de alderwaarste dingen,
't Welk de Wereld niet en geeft,
Schoon ze al gaf wat ze heeft.
Wie dank offert, zal my eren,
Sprak weleer de Heer der Heren,
En mijn heyl is voor de geen',
Die mijn heylig pad betreên.
Dat dan hart en mond zig paaren,
En 't Lof offer dus opvaare
Voor Gods Hooge Majesteyt,
Daar mijn ziel op Amen zeyt.

N. N.

Op

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUIGEN.

KLINKDICHT.

Gelijk de Waereldling den Hemel minſt begeerd,
Daar hy van zin berooft in de idelheid gaat dwaalen;
Verſmaad de godsvrugt al des werelts vreugd en kwaalen,
Om 't nieuw Jeruzalem, daarze eind'loos triomfeerd.

Zy, die naar Paulus les, wat ſtichtelijk luid, waardeerd,
En, om haar Zielprofijt uit ider ding te haalen,
Geen Gouden app'len ſchoon gelegt in aarde ſchaalen
Onwaardig afwijſt, daar ze 't goede mind en eerd.

Hier vintze keur van ſtof voor haar beſpiegelingen,
Om opgetoogen in het leezen, en in 't zingen,
Te volgen onvermoeid, der Zalige Eng'len wijs.

Zo mag *Jan Huigen*, zich zijn arbeid wel bedanken,
Als hy door maatgedicht, en lieffelijke klanken,
De vroomen vrolijk leid in 't Hemels Paradijs.

G. BRIT.

Op

Op de
STICHTELYKE RYMEN
Van
JAN HUIGEN.

Waar van het herte word bezeeten,
Vervuld, als met een overvloed,
Dat zal de tong, of pen doen weeten,
't Zy schaadlijk kwaad of heylzaam goed.
Wat overvloed het hert van Huigen
Vervuld heeft, kan zijn stigtlijk Digt
Door geestelijke kragt getuigen,
Gelijk de Zon zig toond door 't ligt.
De Zangers, en de Zangeressen
Die deugd-stof uiten krijgen eerst
Van hem, als een der beste lessen:
Dat d' aandagt tog 't gemoed beheerst.
Zijn zang-lust laat zig daar op hooren,
Als opgetoogen in den geest,
Komt Christus, dog, gekruist, te vooren,
Als, door zijn geest geraakt geweest.
Door Christus liefde dan ontsteeken,
Gaat 't reukwerk op van het gebed.
Tot drie werf toe, ten wissen teeken
Hoe Jezus heeft het hert bezet.
Dan doet zig een verbeelding open
Op Jezus, met zoo 'n heylge min,

Dat,

Dat, d'onaardt weg, uit 't hert geloopen,
Ruimt hem de beste Ziel-zaal in.
Nu is zijn Rijm-geest opgetoogen
Tot d' eene allerhoogste God,
Hem aankleeft met zijn ziels vermoogen,
Kleynagtende al 't aards genot.
Daar merkt hy Christus aan in 't lijden
Met zijne waardigheyd vol goed;
Zijn dood zal voor 't bederf bevrijden,
Zijn bloed en vlees inwendig voed.
Hier op ziet hy de Taafel dekken,
Voorzien van wijn, en heylig brood,
Dat Christus lighaam zal verstrekken;
Elk heylig Christen word genood.
Daar by doet Huigen *dan bedenken*
Wat heyl in 't Disgenootschap leyd,
Dat God door Christus die wil schenken,
Ter eeuw'ger Bruiloft toebereyd.
Zijn Rijm geest hoort men dan weer zingen
Een lot zang van Gods grooten Zoon,
Van zijne liefde, zonderlingen
Die in zijn Kruis-dood staat ten toon.
Hier zie j' hem met de Zon verrijzen,
Vroeg met Dank-offer in de weer,
Om met een dankbaar hert te prijzen
De groote gunst van d' opper-Heer.
De nagt met haare donkere vlerken
Breyd zig naauw over 't aardrijk uit,
Of Huigens *Rijm-geest is aan 't werken,*
Zingt op wat 't dankbaar hert besluit;

Ver-

Verzeld met ziel-zugt, kragt van beeden,
Die opwaart ſtygen voor Gods troon,
Waar op, een heemel-gunſt beneeden
Afdaalen komt van Godes Zoon.
Nu weederom verliefde zugten
Van eenen ziel op God geſteld,
Die alles wil op hem ontvlugten,
En door liefde als in God verſmelt,
In eenen Tweeſpraak t' zaam gehouwen
In Gods gezintheyd enkel een.
Zijn Rijmluſt doet hier op ontſouwen
Een ziels verlangen ongemeen,
Om met de heerlijkheid haars Heeren
Verheemeld, mogt zijn aangedaan,
Volſtrekt haar uiterſte begeeren,
Om onvermoeid daar naar te ſtaan.
Hier is een deeltje van twee deelen,
Dat als van 't heel een ſtaaltie ſtrekt;
't Verhaal der reſt zouw maar verveelen
Vertoond ik dus wat hy ondekt.
Terloops is hier iet aangeweezen,
Vriend Huigen *van uuw ſtichtelijk Digt,*
Wel waardig, dat het aangepreezen,
Alomm' doorleezen, alomm' ſtigt.
Laat ſluitlijk dan mijn Digt betuigen
Van uuw verheemeld rijm vol zints,
Dat ik, geſtigt, u dank, ô Huigen:
Gy hebt verpligt uuw vriend

VAN LINTZ.

Op

Op de
STICHTELYKE RYMEN
Van
JAN HUYGEN.

Kom hier opregte ſchaar! geleidt uit 's werelts duiſter,
Verhef uw heilig hert met vrolijk keel-geſang,
En looft Godts majeſteit uw ganſche leven lang,
Met een aendagtig hert, vol goddelijke luiſter;
't Zy dat gy by elkaer, of ook alleen wilt weſen,
In d'afgeſcheidenheit, van 't boſch en groen geboomt,
Of daer een klaere beek, of helder water ſtroomt;
Om te overdenken, om te bidden of te leeſen,
Met een verliefde ziel, verwaghtende uw Heere,
Op dat gy in uw geeſt zijn heilig weſen ziet,
Gewondt om uwent wil, met droefheit en verdriet:
Wilt met eerbiedigheit, hem met uw ſang vereeren,
De blaeden van dit boek die ſullen u betuigen,
Wat weg dat gy moet gaan: d'Auteur die zeit gewis,
Dat waere vreeze Godts de rechte wijsheit is;
Waar onder dat men zich, moet ſtaedig neder buigen,
In diepe ootmoedigheit, met een verbrijzelt herte,
En alle matigheit, met traenen en gebeên:
Vervult dus uwe ziel met goddelijke reên;
Om door dit heilig doen, de werelt uit te terten.
't Is een onfeilbaar woort dat wy van Jeſus hooren,
Dat niemant in ſal gaan, in 't hemelſche palleis,
Ten zy hy anderwerf, naar Goddelijken eis,
En door des Heeren Geeſt, eerſt weder is gebooren.
Het hert aldus bereit, is zonder ſchrik en vreeſen,
Wijl hy Godts dienaar is, in leven en in doot,
En van der zonden luſt genadig is ontbloot.

Laat

Laat Jeſus op dees wijs, zijn heer en meeſter weezen;
Die hem zijn hulpe bied, met rijkdom van genaeden,
  Een wooning by hem maakt, en voed zijn heilig hart,
  Vertrooſt hem in zijn druk, verbint der zielen-ſmart,
En komt hem met zijn geeſt, van dag tot dag verzaeden.
De ziel hier door verheugt, met geeſtelijke dingen,
  Verheft zich naer om hoog, met een verbroken geeſt,
  En een verliefd gemoed, dat God met eerbied vreeſt,
Begint met open mont, het lof van Godt te zingen.
Dog op een andre tijt wil zy het kruis beſchouwen,
  Van Jeſus haeren Heer, door liefd' om haar geleên:
  Zy hoort zijn diep gezugt, zijn traenen en gebeên:
Waar door dat zy haar zelfs geheel aan hem wil houwen.
Zy dankt zijn Majeſteit, voor zoo veel bitter lijden,
  Voor 't menſchelijk geſlacht en haerent wil geleên,
  En wenſcht dat haeren ſtrijt met hem mogt zijn geſtreên.
Dog wil in al haar doen zich van de zonde mijden.
Door dit vernieuwt gemoed beſchouwt ze ook den Vader,
  In zijn verheeven throon, zijn maght en mogentheit,
  Zijn heerlijkheit en glans, en eeuwige Majeſteit,
De bron van alle goedt, en miltheits vollen ader,
Van al dat wezen heeft, in hemel en op aerde!
  Geen Eeuw die hem verdriet, geen magt die hem verzet;
  Maar die aen allen geeft zijn tijt, zijn beurt en wet:
Dog het godtvrughtig hert is hoog by hem in waerde.
Naar zy hem heeft beſchouwt, begint haar hert te branden:
  Zy wenſcht met hert en ziel met hem vereent te zijn,
  Uit dit bedroefde dal, vol ongeval en pijn:
In 't Diamante-hof met hem te mogen landen.
Dog 't Goddelijke Woort dat klinkt in hunne ooren,
  Uw tijt en is 'er niet, den ſtrijt is niet gedaen,
  Gy moet eerſt loopen tot het eynde van de baen:

Dan

Dan is der zielen-heil, zeer vast van my beschooren.
Dies stelt ze haer hert gerust, met hertelijk verlangen,
Spoeid zy naar d' eeuwigheit, van 't allerhoogste goed;
En 't is haar grootste lust dat zy Gods wille doet,
Jae met volmaekte liefd' haar Godt komt aan te hangen.
Leeft zy, zy leeft den Heer, en wil met hem ook sterven:
Als 't zijnen wil behaegt, en van haar 't leven eist,
Dan is 't, dat zy met vreugd van deze werelt reist,
Om 's Hemelsch heerlijkheit met hem te mogen erven.
Nu neemtze haar vermaek in Godts geheimenissen,
Zy prijst zijn goedigheit en wonderbaere kracht,
Die hy voor langen tijt in zuiv're zielen wracht:
Die in den grootsten nood zijn hulpe niet en missen:
En voelt zich weggerukt, door 't eige ondervinden
Van Godts volmaekte liefd', dieze in haer hert geniet,
Voelt vreugde in haar pijn, in droefheit en verdriet,
Om datze Jesus vint, dieze in haer hert beminden.
Zy zoekt de eenzaemheit of een beslote kamer:
Beschouwt haar nietigheit, en 's Hemelsch heerlijkheit,
En offert lof en dank aen d'opper Majesteit,
En word door dit haar doen, by Godt veel aengenamer.
Schoon dat een ander lacht om dit verborge leven,
Zoo blijft ze onverset, en toont met kracht van reên,
Dat een die op die wijs niet wettig heeft gestreên,
Het Hemelsch Koninkrijk van Godt niet word gegeven.
Indienze maeltijt houd met uitgezogte vrinden,
Spreekt zy de gasten aen, met wienze overleit,
Wat nodig dient gedaen, en watter dient gezeit;
Op datze Jesus mogt in dit geselschap vinden.
Veel andere dingen meêr, die deze blaên betuigen;
Waar toe de autheur u nood, in dit godtvrugtig werk.
Waer toe de liefd' hem port, en 't heilige oogmerk,
Prijst d' yver van zijn geest, en dankt alsoo *Jan Huigen.*

Barent Joosten Stol.

** Op

Op de
STICHTELYKE GESANGEN
Door
JAN HUIGEN.

Den wijsen Salomon, quam eertijds voor te wende,
Dat Boeken-maken doen, of schrijven had geen ende.
Een Spreuk, die heden noch in veler menschen mond
Schier als bestorven is, die steeds of t'elke stond
Wanneerse Boeken sien, strax dese Spreuk voorwende,
Van Salomon, dat Boeken maken heeft geen ende.
Die anders nauw'lijx vaak drie Spreuken zijn bekend,
In 't gansche Oude, noch in 't Nieuwe Testament.
Maar desen Text gaan veel, net en van buyten leeren,
Om alle oeffening van haren hals te weeren;
Als menende dat hier den Koning daar op siet,
En 't Boeken-maken gansch veroordeeld of verbiedt,
Daar 't soo verre is van daan, als 't Oosten is van 't Westen:
Maar komt hier al veel eer het tegendeel bevesten,
Door dien hy reeds hier self sijn Predik-boek beschreeff:
Dat andersins hier meê van hem veroordeeld bleeff.
Dat dan hier geenderwijs, de saak quam goed te maken:
Maar Salomon komt slechs de quade boeken wraken,
Of die ten minsten vaak niet hebben veel om 't lijff,
En strekken meer doorgaans tot nadeel als gerijf;
Wijl het begin en 't slot doch is en blijft in desen
(Hoe dat men 't wendt of keert) vroom zijn, en God te vresen.
Dus billikt Salomon de saak in sijn geheel:
Want goede boeken, hoe! die zijnder noyt te veel;
Maar 't is des luyheyds schuld van vele trage luyden,
Die daarom dese spreuk des Konings gaan misduyden

Ge-

Gelijk dat soort van volk de goede Geest uytbluft,
En hebben tot de Deugd, genegentheyd noch luft.
Die slechs niet voor haar selfs den ingang tot den leeven
Versmaa'n, maar and'ren ook in haren loop weerstreeven:
En soo haar selven steeds in wanbedrijven voên,
En 't schijnt haar leed, dat elk niet soo wil mede doen.
Ja die 't gewijde selff, belasteren en smaden,
En al te droevig soo haar eygen ziel verraden.
Rampsalig dan die soo quaadaardig zijn geaardt:
En droevig, die hier soo sijn selven openbaardt.
Maar wijs en salig die in 't goede noyt en rusten,
Maar in de saken Gods steeds voeden hare lusten,
Het zy met mond of pen, en tot haar naastens nut:
Dat m' over al de Deugd of vroomheyd onderstut.
In welken veelen ook haar hebben wel gequeeten:
En hier diend onsen vriend, Jan Huigen *niet vergeeten:*
Die ons hier weer opdist, door Sang of melody,
Een keurig ziel banquet, en Hemel lekkerny,
Dat beyde ons herte en oor, hier heyliglijk komt vleyen,
Om ons al singende ten hemel in te leyen.
Gelieft dan, Sanger, hier uw sangluft aan te voe'n,
Gy sult gewis hier door uw ziele voordeel doen.
Is 't werk in veel haar sin niet na den trant gesleepen
Van aardsche swier of konst, of Schoolsche mode-grepen;
Weet, dat m' in Christus School, niet siet na aardsche gunst;
Eenvoudigheyd is daar de beste Reedenkunst.
De Godsdienst is wat raars, en van een seldsaam wesen,
De wijse staan daar voor; en d' eenvoud kan in desen
Haar grond-geheym verstaan: so dat des Heeren werk
Gaat tegen alle strook van 't aardsche oogemerk.
Waanwijse mogen hier de buyten-streep aanraken;
Maar 't innig kern of pit, dat konnens' noyt genaken;
Dat 's voor d' eenvoudigheyd, en 't needrig hert alleen:
Gelijk het ziel-gesicht dit siet in 't algemeen.
Des sal 't om 't eeven zijn, of Aardsch-gesinde of Wijsen
Dit Werk belasteren, of bovenmaaten prijsen,

 Door-

Doordienſe ellendig hier ſoo miſſen in de keur,
Als of een blinde ſou oordeelen van de kleur.
Komt gy dan teer geſlacht, dat vroom en ingetoogen,
En Gode dier gekocht, met uw diepſiende oogen,
En ſiet met aandacht in Jan Huigens *Rijm-gedicht:*
Want u geſicht braveert hier alle aardſch geſicht.
En als gy gaat uw vlijt hier aan te koſte hangen,
Groot voordeel ſult gy doen met deſe zedeſangen,
En klagen nimmermeer van tijd of geld verquiſt;
Maar wel dat ſulken ſpijs ſoo ſpaarſaam werdt gediſt.
En weet dit eens voor al: dat ons de Wijſen melden,
Gemeen goed vind men meeſt; maar wild-braad vind men ſelden.
Siet hier dan niet ſo ſeer op grootheyd of hoe veel,
Maar ſiet veel meer op 't kleyn, dat heylſaam is en eêl.
En komt dit werk alom eenvoudig uit te ſchijnen,
Eenvoudig was Gods Soon, ſo wil hy al den ſijnen.
En toont d'eenvoud dan hier een klaar en leevend blijk?
't Is eerlijk, dat het kind ſijn vader is gelijk.
En kan dit werk uw hert tot Deugdluſt overtuygen,
So geeft (naaſt Godt) de eer, aan onſen vriend Jan Huigen,
Die dus ſijn ſchone tijd met heylſaam onderwijs,
Soekt uit te kopen hier, tot ſijnes Scheppers prijs.
Gelukkig dan die haar talent-pond ſoo beſteden
In diere Hemel-ſtof, en keur van wijſe reden,
En des volherden dan; haar werdt dan toegeſeyd:
Komt herwaarts, en ontfangt het rijk, voor u bereyd.

P. C. VRIES.

Op

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUIGEN.

Wie zal nu zonder vreez of ſchroom
Voortaan de Godsdienſt durven wraaken,
Als maakte zy haar minnaars loom,
En droef en treurig door 't verzaaken
Van aardſe weelde en kwaê geneugt,
En deed de geeſt ſtaêg ingeſpannen,
Het zoet genot van luſt en vreugd
Te ſtreng vertreeden en verbannen?

Hier toont ons Huigen *wiſſer baak,*
Om 't oordeel bondig naar te rigten,
Wanneer zijn geeſt door nut vermaak
Van maatgezang, die 't hart kan ſtigten,
De zielen, door Gods Geeſt gewekt
Met vlyt te gaan op 's hemels wegen,
De regte bron en 't ſpoor ontdekt,
Om luſt te ſcheppen, vreugd te pleegen.

't Zy dat hy de ouderdom en jeugd
Komt in hun pligten onderwyzen,
De ziel verſterkt in zuivere deugd,
Of leert haar God en Heiland prijzen,

 Of

Of hulp te zoeken door gebeén,
Om 't kwaad kloekhertig te bestrijden,
Zijn doelwit strekt om 't hert met een
In 't goed gestadig te verblijden.

Wel aan, die waare vreugd bemint,
Volgt Huigen *op 't gewijde teeken,*
Dat zyne geest, tot goed gezint,
Komt voor uwe oogen op te steeken;
Doorleest en zingt dus aangedaan,
Dus opgewekt, zijn zedezangen:
Zo word des Schryvers wit voldaan,
Zo boetge telkens uw verlangen.

ADR. SPINNIKER.

Mooje ſang en goede ſtof,
Voortgebracht tot Godes lof,
Daar het hart meê ſingt en queeld,
Word iets Hemels uitgebeeld.

STICHTELYKE RYMEN.

Waarſchouwing aan de Sangers &c.

Toon: *Al die woont in 's Hemels &c.*
Of: *Pſalm* 77. 86.

1.

O! Gy Sangers en Sang'reſſen;
Hoor met aandacht Sangers leſſen:
Voeg 'er goe opmerking by,
Jong of oude, wie 't ook zy.
Grijſe Hairen, Jongelingen,
Friſſe Maagden, die wel ſingen,
Of ſoo gy een Rijmtje leeſt,
Schoei altijt op aandachts-leeſt.

2.

Singen is een hert opheffen,
Dat ons en Godts hert kan treffen,
Om te krijgen ons belang,
Door gebed of lof-geſang:
Want 't is ydel, Lied of Pſalmen,
Oneerbiedig uyt te galmen;
Daarom, als gy ſingt een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

3.

Waare aandacht die kan maaken,
Dat de ſtof in 't hart ſal raaken,
Dat gy waarlijk word geſticht,
En in uw' verſtant verlicht:
Dat des Heeren milde zeegen
Op u daal gelijk een reegen:
Daarom, ſingt gy ooit een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

4.

Aandacht leert ons wel ter deegen,
Doen en laaten overweegen,
Of 't in God ook is gedaan,
En hoe 't namaals eens ſal gaan:
Als men hem ſal reekeningen
Moeten doen van alle dingen:
Daarom, wat van u geſchiet,
Doet dat ſonder aandacht niet.

5.

Schepje luſt in heil'ge ſaaken,
Om u daar door te vermaaken,
Spiegel u of gy bereyd
Zijt te doen als 't dichtje ſeyd.
Sonder dat kon 't wel gebeuren
Dat gy 't ſingen ſoud betreuren:
Daarom, wanneer het geſchiet,
Doet dat ſonder aandacht niet.

6. Wan-

6.

Wanneer ſtem en harte paaren,
Sullen die gewijde ſnaaren
Maaken dat gy ſoo wel ſingt,
Dat het door de ſterren dringt.
Mooije ſang die ſtreelt de ooren,
Aandacht doetſe in 't herte booren:
Soo dan, ſingt gy ooit een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

7.

Strengel dan en hart en handen,
Heilig uwe ingewanden,
Om te ſingen tot Godts lof,
En al 't Hemels heerlijk Hof.
Komje een yd'le ſang te hooren,
Stop uw' hart daar voor en ooren:
Maar wanneer gy ſingt een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

8.

Dan ſal 't aangenaame queelen
Nimmer God, noch menſch verveelen,
Heilig ſal zijn uw' geſang,
Sing ſoo al uw' leven lang:
Dan ſult gy in 's Hemels kooren
D'Engelen ſang ook eeuwig hooren,
En mee ſingen in Godts Rijk
Eeuwig, eeuwig, eeuwiglijk.

Ziel-verwondring in de ontmoeting
Van des Heilands lieve groeting.

Hoe trekt mijn hert na dy,
En't uwe weêr na my!

Wie komt hier nu my dus ontmoeten,
Met door-geslaagen hand' en voeten?
Wie toch met bei sijn armen oopen,
Komt daar tot my soo snel geloopen?
Terwijl ik op dees' eensaam heide
Mijn lichaam, ziel, en geest vermeide,
En daar ik door bespiegelingen
Den Schepper vind in alle dingen,
Daar ik sijn kracht en heerlijk Weesen
Soo klaar als in een boek kan leesen.
Sou ik wel tot geselschap krijgen,
Een, welkers Naam ik moet verswijgen?
Ik voel mijn liefde tot hem blaaken,
Hy nadert vast om my te raaken:
Sijn komste doet in my ontsteeken
Een gloed van kracht niet uit te spreeken.
Hy is een Heer van grooter waarde,
Daarom val ik voor hem ter aarde,
En wil eerbiedig nedersijgen;
Sijn toeleg is om my te krijgen;
Ik geve my aan hem gevangen,
Waar na wy wederzijds verlangen.
Maar ach! wie mag, wie mag hy weesen,
Die Overschoone en Uytgeleesen?

Antw.

'K ben Jesus Christus uwen Heere,
Die u (gelijk ik noch begeere)
Wel-eer het hert met mijne liefde
Soo diep door-wonde en soo door-kliefde,
Dat gy van Hemel-minne-vonken
Getreft, u selven zijt ontsonken.

Ik heb veel heils voor u verworven,
Ja ben de dood voor u geſtorven.
Dies wil ik met u maaltijd houwen,
En in uw' hart mijn tempel bouwen.

Gebed tot de Heere Jeſus.

Toon: O! *Karsnacht &c.*

I.

O Heere Jeſus, mijn beminde!
Ik ſoek u Heiland, laat u vinden:
Mijn ſteun, mijn leun, mijn erf, mijn al,
Mijn liefſte luſt, mijn hert-vermaaken:
O Heere Jeſus! laat u naaken;
Voor u is 't dat ik needer vall.

2.

Daal needer, Heer, met uwen zeegen,
Gelijk een milde Zomer-reegen,
Op ons, hier in dit traanen-dal,
Daar wy als Pelgrims in verkeeren,
En als uitlanders ons geneeren,
Weeſt gy ons burgt en vaſte wal.

3.

Geef dat nooit luſt tot aardſe dingen
Die vleijend' in de ziele dringen,
Ons herten-oog beguig'len mag;
Maar dat wy 't Hemels naarſtig ſoeken,
Met bidden, leeſen ons bekloeken,
En overdenken nacht en dag.

4. Dat

4.

Dat wy het quaad ſoo vlijtig weeren,
Gelijk de vonken van de kleeren,
Door uw hoogwaardelijk ontſag;
En op het eeuwig ſalig leeven
Met ons gedachten ſtaadig ſweeven,
Ook hoe men daar heen koomen mag.

5.

De ſonden ſteeds by ons bedreeven
Wilt toch genadelijk vergeeven,
Of anders, Heer! hoe ſal 't 'er gaan?
Wilt gy die al na ſwaarte weegen,
Soo zijn, ſoo blijven wy verleegen:
Want niemant kan voor u beſtaan.

6.

Gedenk, terwijl w' hier ommeſwerven,
De duivel greetig tot bederven,
Ons nagaat, als een leeuw die brult,
Hoe ſeer uw hulp ons is van nooden,
In ſtâge wacht van Hemel-booden,
Daar op wy wachten met geduld.

7.

Send ſ' eens ten dienſt van uw' verkoorne,
Door kracht van uwen Geeſt, herboorne,
Met u ſoo tot een geeſt gemaakt;
Bewaar die als dierwaarde panden,
't Zy waar ſe zijn, Heer! in uw handen,
Dat niemand van de weg af raakt.

8.

O! dekſe met uw' liefde-vlerken:
En op dat wy ons heil bewerken,
Laat uwen Geeſt ons, als een vuur
Beſtraalen met ſijn heldre vonken,
En 't hert, van Hemel-minne dronken,
Verſellen voort van uur tot uur.

9.

Den Geeſt des Kindſchaps (Vreugden-ader!)
Waar door wy roepen Abba Vader,
Laat die afſtroomen in 't gemoed.
Gaf iemand ſtoffe tot bedroeven,
O! laat hem daarom niet vertoeven,
Maar werk in ons oprechte boet.

10.

Ach Heer! verhoor ons nedrig ſmeeken,
Ik kan, ik kan niet langer ſpreeken,
Ach ſie mijn bitt're traanen aan!
O ſoete Jeſus! laat u vinden,
Om onſe zielen te verbinden,
Wie'r wonden ſoo gevaarlijk ſtaan.

11.

O Heere Jeſus! hoor de beeden
Van all' uw rankjes en uw' leeden,
Die tot u ſchreijen dag en nacht:
Geef dat wy eenmaal tot dat leeven,
Daar gy ten hoogſten ſit verheeven,
Ook moogen worden ingebracht.

12.

Daar wy den oorſprong aller dingen,
En u het nieuwe dank-lied ſingen
In eene nooit verwelkbre jeugd:
Terwijl ontelbaar Hemel-ſchaaren,
Als lijf-ſtaffiers den Troon bewaaren:
O nooit begrijpelijke vreugd!

Tweede Gebed tot de Heere Jesus.

Toon: O! *Kersnacht &c.*

1.

O Jesus! hoor toch weer de nooden
Van een, die angstig komt gevlooden
Tot u, sijn heyl, sijn heul, sijn al,
Die swerven moet in vreemde landen,
In 't midden van sijn dood-vyanden,
Die staadig loeren op sijn val.

2.

Waar wy maar onse voeten setten,
Daar is 't vol strikken, angels, netten,
En meest bedekt met goeden schijn:
De duivel met sijn hoovelingen
Weet listig tot ons in te dringen,
Als wy niet op onse hoede zijn.

3.

Hier toe gebruikt hy d'aardsche menschen,
Die blind'lings ons verderven wenschen,
Daar lokt hy ons, daar dreigt hy door,
Met schat en eer, indien wy volgen,
Met armoed' en met smaad, verbolgen,
Als wy ons houden op uw' spoor.

4.

Hier voegt ons dertel vlees hem nevens:
Dus van twee hooft-vyanden tevens
En even heftig aangerand,
Van buiten een, en een van binnen,
Begunstigt van de dierse sinnen,
Hoe lichtlijk word men overmand!

5.

Daarom gy goede en al-verſochten!
Gy weet hoe een, ſoo aangevochten,
Gy weet hoe dat hy waaken moet:
't Zy uit, 't zy t'huis, geen ſtaat, geen tijden,
Of daar is ſtrijd, of daar is lijden,
Soo wel in voor- als tegenſpoed.

6.

Daarom aanſchouw ons met ontferming,
En neem ons alle in uw' beſcherming,
O goede wijſ' en machtige Heer!
Op wiens genâe wy ſagjes leunen,
En met vertrouwen moogen ſteunen,
Als wy volduuren in uw' leer.

7.

Hoe licht waart gy wel-eer bewoogen!
Hoe licht'lijk bracht u 't mededoogen
Tot weenen, als gy nooden vond,
En dat m' er onder-ging en bukte,
't Scheen gy, als of 't u ſelven drukte,
Uw' traanen niet weêrhouden kond.

8.

Ei! laat nu ook uw' liefde-ſtraalen
Eens trooſt-rijk op ons nederdaalen,
Ter hulp in onſe zielen-nood;
Wy koomen vaſt tot u geloopen,
(Geloovig ſiend' uw' armen oopen)
Gelijk een kind na 's moeders ſchoot.

9.

Ach onſen Koning en Behoeder!
Mee-lijdig Prieſter, lieve Broeder,
Omcingel ons met Hemel-wacht,
Die alle boosheid kan beteug'len,
(En dekk' ons met uw' liefde-vleuglen)
Voor onſes vyands liſt en kracht.

10. Laat

10.
Laat ons in nooden niet beſwijken,
Noch met Lots Huisvrouw ommekijken
Na iets nu wel van ons verſaakt;
Maar help ons blijd' en ganſch verlaaten,
Rijkdom en welluſt, eer en ſtaaten,
Waar door den duivel dienaars maakt.

11.
Leer ons daar tegen recht bedenken,
Wat grooter heil gy hem ſult ſchenken,
Die u na uwen wille diend:
En wat het is met uwen Vader
Te zijn vereenigt, en veel nader,
Als hier ooit vriend is met ſijn vriend.

Derde Gebed, om d'inwooninge van Jeſus in 't herte.

Toon: *O! Kersnacht &c.*

1.
Zie daar, ô Jeſus! 's herten-ſaalen
U toegewijd, om in te daalen;
O! maak die ſelf nu verder ſchoon,
En heiligſ' u ter vaſter wooning,
Op dat gy daar alleen als Koning,
Den ſcepter ſwaaid van uwen troon.

2.
Slacht onſe dierſche en aardſche leeden,
Qua luſten en genegentheeden,

Met

Met uw ſoo ſcherp twee-ſnijdig ſwaard;
Werpſe in uw liefde-vuur ten brande,
En laat den geur die 'r offerhanden
Opſtijgen tot u Hemel-waard.

3.

Laat onſe beede- en boete-traanen
Daar toe een ſeeker toepad baanen;
Ontvlam de ziel in dank en lof,
In diep en innerlijk ontfermen,
Voor al die onverſchuldigt kermen,
Als los van 't ondermaanſche ſtof.

4.

Doe 's herten-duiſterniſſ' verdwijnen,
Uw' zeegenrijke waarheid ſchijnen,
En lichten met een vollen dag,
Op dat m' in deſe booſe tijden,
(Daar duiſenden aftreen ter zijden,)
Als wijſe wijslijk wand'len mag.

5.

Salf ons, gy Heer ſoo hoog geſeeten,
Tot Vorſten, Prieſters en Propheeten,
Met uwes Geeſtes balſem-vloed;
Dat woord' en werken liefd' uitwaaſſem',
Ons ganſch gedrag een geur, een aaſſem,
Die uwe Godtsdienſt lieven doet.

6.

Geef, als de dood ons wil betraapen,
Dat wy dan wakker in de waapen
Staan met de lenden opgeſchort,
Met lampen wel verſien in handen,
Den Bruigom wachten onder 't branden,
Als 's Hemels-deur ontſlooten word.

7.

Op dat, als wy met reine leeden,

Dan

Dan uit genaad' in moogen treeden,
Met nieuwe tongen, toon en klank,
Den Vader eerst, als opper-oorsaak,
En u als Middelaar en Voorspraak,
Voor eeuwig singen prijs en dank.

Heilige Minne.

Toon: *Psalm 65.*

1.

Geef Heere, geef, dat ik nooit beelden
In mijne ziele draag,
Dan u, mijn God! de bron der weelden,
Die mild afschiet, en staâg
Op all' die u oprecht beminnen,
Op u sien met geduld,
Als op hem, die haar 't hert en sinnen
Met waar genoegen vuld.

2.

O! laat uw soet aanminnig weesen
Eens daalen in de ziel,
Mijn Godt, dat sou haar gansch geneesen,
Indien 't 'er plaats in hiel.
Laat geene der geschapenheden
Dese aandacht draagen wech,
T'wijl ik mijn liefd' hier nu beneden
Alleenlijk op u legg'.

3.

Ach! hou nooit op van gloênde spranken
Te strooijen in 't gemoed,
Dat weder-liefd', om u te danken,
Eens brand in volle gloed.

Een

Een hemel heb ik reeds op aarde,
En eeuwig heils begin:
Neemt gy en uwe Zoon vol waarde,
Mijn hert ter wooning in.

4.

O wat is 't een volmaakte wellust,
Te voelen in den geest,
Een sucht en trek; daar hy geen quellust
Of na-berouw in vreest.
O! seker, als uw' liefde haar straalen
Eens in mijn herte schiet,
Niets kan 'er by die soetheid haalen,
Van 't geen de weereld bied.

5.

'k Heb u dan liefd' en trouw geswooren,
En Jesus uwen Soon,
Ten Hooftman, Heer en Vorst verkooren,
Trots alle smaad en hoon:
'k Wil my aan hem gantsch onderwerpen,
Hem volgen, bly en stil:
De boosheid mag haar pijlen scherpen,
En doen al wat se wil.

6.

't Mag al geen quaad, uw vuur der minnen,
Als dat in 't harte brand,
't Heeft magt genoeg om t'overwinnen,
Wat sig daar tegen kant.
Al most ik vrouw' en kind verlaaten
(Als gy my onderschraagt)
En swerven over veemde straaten,
Ik wacht het onvertsaagt.

7.

Gy zijt de grond van al mijn hoopen,
Dus moet, dus wil ik hier

Het

Het pad der deugd met vreugden loopen,
 Ontſiende vlam noch vuur:
Moet ik dus 't lijf ten offer geeven,
 Of bukken voor het ſtaal,
Ik wil alſoo ten Hemel ſtreeven,
 Na Jeſus Bruilofs-maal.

Heilige Minne.

Uitbreiding over Pſalm 73. vers 25, 26, 27, 28.

Stem: *Bewaar my Godt, want ik vertrouw.*

1.

Vers 25. Wien heb ik neffens U in den heemel?

GY groote God, wiens Majeſteit
 En ſoet aanſchijn,
Vol vreugde maakt en vrolijkheid,
 Die by u zijn.
Die vreugden-zaal, waard gy 'er niet,
 Wat gaffe 't hert?
De vreugd veranderde in verdriet
 En pijn en ſmert.

2.

Neffens U en luſt my ook niets op der aarden.

Soo gy uw' zeegen tot de aard
 Niet daalen liet
Op my, ik was van geender waard,
 Jaa heel tot niet.
Maar ik lief u en gy weêr my;
 Daar is gewis
Op d'aard geen ſoeter maatſchappy
 Dan my die is.

3. Hier

3.

Hier in dit aardſe vaderland
All' 's werelds goed,
Dat wijs en ſchuive ik van der hand,
Met mijn gemoed.
Dat vind noch heul noch waare ruſt,
Als in u, Heer,
Te dienen met een volle luſt
Naa uw begeer.

4.

Of ſchoon daar door mijn vleeſch verſmacht,
En 't hert verplet,
Als ik maar op uw hulpe wacht,
Word ik gered,
Uw nauwe ſorge my omwald
Voor pijn en leet,
Dat my geen hair van 't hooft en valt
Dat gy 't niet weet.

26. Beſwijkt mijn vlees ende mijn herte, ſoo is Godt de rotsſteen mijns herten ende mijn deel in eeuwigheid.

5.

Den rotſteen, daar mijn hert op ſtaat,
Zijt gy alleen,
Mijn deel, mijn erf en toeverlaat
In eeuwighe'en.
Want die uw' wetten niet betracht,
Maar afgodeerd,
Een ander liefd en u veracht,
Word weer onteerd,

27. Want ſiet die verre van u zijn ſullen vergaan, gy roeit uit allen die van u afhoereeren.

6.

Die lijd gy niet voor uw aanſchijn,
Maar roeid die uit.
Met recht wilt gy de liefſte zijn
Van uwe Bruid.
Daarom heb ik mijn's herten ſin
Op u geleid;

28. Maar my aangaande

En

En lief u met een volle min
In eeuwigheid.

7.

Want ik geniet van u veel goed
Jaa alle ding,
Naa lichaam, ziel, en myn gemoed
In zeegening.
Te recht hou ik my dicht by u,
Myn God en Heer,
En ben geheel van ſonden ſchuw,
En 'k ſoek uw' eer.

het is my goed naby God te weſen.

8.

Ik in vertrouwen tot u keer
Hoe 't my hier gaat,
Ik leef en 'k ſweef, met u, ô Heer!
Door 't goed en quaad.
Gy zyt voor elk, die u bemind,
Een ſcheutvry ſchild,
Waar op de nyd (zoo ik bevind)
Haar pijlen ſpild.

Ik ſette myn betrouwen op den Heere, Heere, om alle uwe werken te vertellen.

9.

Myn mond is vol van uwen lof
By alle man.
Ik ſing, ik ſpreek, en roem 'er of,
Waar dat ik kan:
't Is in myn geeſt een vreugden-feeſt,
Uw' goeden aart
Al-om te melden onbevreeſd,
Gy zyt het waard.

10

Zoo lang ik 's leevens adem ſchep,
En myne borſt
Beweegd, en ik de lippen rep,
My daar naa dorſt.

Jesus der Joden Koning.

Hier tussen hemel in en aarde,
Hangt Hy die 't alles weer herbaarde,
Na hy ten offer was geslacht,
En daar toe recht verkreeg en macht.

Op Christus Lijden.

Toon: *Hoe ongelijken lot, &c.*

1.

Zie Jesus Godes Zoon,
Ons voorbeeld en patroon
Om na te leeven,
Den kruis-weg vol ellend,
Betreden tot den end,
Daar hy moet sneeven,
En lijden 't wreed geweld der boose Joden;
Die hem uit haat en nyt nu sullen dooden.
Zie hoe hy hare slaagen
Geduldelijk gaat draagen,
En als een Lam ter slachtbank hem laat leiden;
Met Simon van Sireenen,
Draagd hy sijn kruis selfs heenen
Naar 't Treur-tooneel, daar hem sijn beuls verbeiden.

2.

Alwaar z' hem naakt ontkie'en,
En spijkeren zijn le'en
(O! bitter woeden)
Op dat vervloekte hout.
O! wat is hy benout!
Ay sie hem bloeden!
Daar hangt hy nu aan 't Kruis, dien Heer! dien waarden!
Wiens weldoen klonk tot aan het eind der aarden.
Sal 't ooge nu niet leeken?
Ja moet het hart niet breeken,
Wanneer 't aanschouwt sijn droef en bitter lijden,
En 't fel gemoed der Jooden,

Die hem ſoo wreed'lijk dooden,
En in ſijn leet haar herte noch verblijden.

3.

Hoor eens, hoe hem de nijt
Veel ſchamp're re'en toebijt,
En hoe ſ' hem haaten:
Maar, ô! dat ſy dien Heer
Recht kenden en ſijn leer,
Sy ſouden 't laaten.
Sy ſpreeken ſeer verwoed, Is hy Gods Soone?
Soo daal hy af van 't kruis, nu moſt hy 't toone:
Met ſmaad- en laſter-woorden
Wil elk dat grouwel-moorden
Noch billijken, daar ſ' onderling al kijven.
d'Een houd hem voor rechtvaardig,
Een ander ſtraffens waardig:
Maar Jeſus, ach! moet vaſt in ſmerte blijven.

4.

Waar heeft 'er ooit geweeſt
Een Man ſoo door Gods geeſt
Als hy gedreeven?
Die ſoo veel trouw vermaan
En wond'ren heeft gedaan
In all' zijn leeven?
Wat leerd' hy vroeg en laat in Salems Tempel!
Hoe menigmaal betrad hy ſijnen drempel!
Wat was hy vol van reeden
Met vuurige gebeeden!
Ja nachten lang bad hy wel op de bergen,
Als hy des daags hem wende
Tot menſchen vol ellende,
En holpſ' al die hem hulp' afquamen vergen.

5.

Och ik ſie dat ſijn pijn
Haaſt afgele'en ſal zijn.

De

De Son aan 't treuren,
Geeft niet de minſte blik.
Het aardrijk beeft uit ſchrik,
De rotſen ſcheuren.
Kan dit den moed der booſen niet doen koelen?
En ſal het volk daar geen berouw van voelen?
Dan zijn, dan zijn de Jooden
Verſteend, ja dood als dooden,
Dat bloed ſal hen en hunne na-geſlachten,
Gewis met volle ſtroomen
Ter wraak eens overkomen,
Wil God de ſtraf niet eenigſins verſachten.

Jeſus aan 't Kruis.

Toon: *Wie van de menſchen, Heere, &c.*

1.

HOor Jeſus vol ontfermen,
Hy bid met open-armen
Voor 't moordſe boos geſpuis,
(Daar hy hangt aan het Kruis)
Die hem als dulle honden
Dus fel en diep doorwonden,
In ſijne teere leen,
Hy bloed van top tot teen.

2.

Daar hangt dien over-goeden
Soo jammerlijk te bloeden,
En onder 't moorders lot,
Verlaten van ſijn God.

Het is byna ses uuren,
Hoe lange sal't noch duuren?
Ach! wanneer sal de pijn
Des doods ten einde zijn.

3.

Hoe roept hy tot sijn Vader!
Ach! Vader kom wat nader,
Waarom verlaat gy my?
Ach! sie eens wat ik ly:
Ik ben een Man vol smerte:
Hoe klopt, hoe jaagt mijn herte!
Ik dorst en hygh na 't end,
Van alle mijn ellend.

4.

Om Is'rels saligheeden
Heb ik altijd gebeeden,
Gebeên uit al mijn kracht:
Nu is het al volbracht.
Ach wil mijn geest ontfangen!
Na u strekt mijn verlangen:
Mijn geest, dat waardig pand,
Beveel ik in uw' hand.

5.

Dus eindigt Jesus leeven,
Sijn geest heeft hy gegeeven.
Ach! bleef die schildery
My eeuwig, eeuwig by.
Dat ik nooit door de sonden,
Meer slag gaf in sijn wonden:
Dat wens ik dat sijn smert
Soo diep my tref in 't hert.

6.

En gy mijn ziel moet weeten,
Dat gy het vlees moet eeten,

Van deese waarde Heer,
Vergeet dit nimmermeer.
Sijn bloed moet gy ook drinken,
En passen op sijn winken:
Dit is de vaste grond
Van 't kruis- en bloed-verbond.

Beschrijving van 't Avondmaal des Heeren.

Toon: *O grootheyd van Gods liefde.*

1.

ELk laat de Vreede-vaan nu los en luchtig waaijen,
En alles wat men segt schijnt daar op uyt te draaijen,
In Synagoog of Kerk, en echter blijft 'er twist,
Om dat 'er in de grond soo deerlijk word gemist.

2.

En wat is hier de grond? te doen het geen wy leesen
In Godes heilig Woord, en God oprecht te vreesen,
Geen menschelijke stem t' erkennen voor een wet,
Die ons van God in doen en laaten is geset.

3.

Ook niemant om verstant te bannen noch te mijden,
Die God en sijne Soon erkent en durf belijden;
De wereld en het vlees beid' afgeswooren heeft,
En uit dat rein geloof oprecht en heilig leeft.

4.

Na 't voorschrift ons vertoont in d' Evangeli-bladen,
Wie dese fakkel volgt vind hem op leevens paden,
Die Baaken licht, en staat de valse leer ten trots,
En in den Jongsten dag onwrikbaar als een rots.

5.
Staa vaſt dan die ſoo ſtaat! en laat u nooit beweegen
Van deeſen vaſten grond, de weg tot alle zeegen.
Laat elk dan op ſijn proef aantreden tot dien Dis,
Daar Jeſus ons toe nood, en gaſtmaal-gever is.

6.
Want een die hier beſtond te nooden, of te weeren,
Vergreep hem ſomtijds wel en trad in't ampt des Heeren;
Dus gy, laat gy hem t'recht zijn gaſten t'overſien,
En den onwaardigen de Tafel te verbiên.

7.
Ruſt blinde Leiders! ruſt, van ſcheiden en van ſchiften,
Van kemels in te ſlaan, en muggen uit te ſiften,
't Is lang genoeg de zenn' op's Heeren akkerland
Gewet, en voor dien oogſt: ruſt dan, ei! ruſt uw' hand.

8.
God heeft de proeve dan den menſche ſelfs bevoolen
In dit ſwaarwichtig ſtuk: komt hy hier in te doolen,
Hy ſtaat of valt ſijn Heer: want God ſal hem wel ſien,
Hy kan d'ontrouwe knecht in't herte beſt beſpiên.

9.
Wie ſonder bruiloſts-kleed, en met onreine handen,
En Brood en Kelk aanvat, verwachte ſtraff' en ſchanden
Te ſijner tijd, wanneer de Harten-kenner wil:
Dies houden wy ons beſt in deſe ſake ſtil.

Set niemant buiten boord,
Die in den hemel hoord.

't Geluk der waare Communicanten.

Toon: *Wie van de menschen, Heere, &c.*

1.

O! Salig gy genooden,
Die waardig van dees Brooden
Eet aan die heil'ge Dis,
Daar Jesus 't leeven is.
Gy word hier nu beschonken
Met sijne liefde-vonken,
En aan uw' ziel gevoed,
Met Jesus dierbaar bloed.

2.

Hy hing aan 't Kruis te bloeden,
Vol striemen van de roeden,
Ook van de doorne kroon,
En lee veel spot en hoon.
Sijn voeten en sijn handen,
Sijn zijd' en ingewanden,
Liet hy door 't vinnig staal,
Door-wroeten altemaal.

3.

Vyf wonden, die als beeken,
Van bloed en water leeken,
Dat langs de galge-boom
Neervloeid' in volle stroom:
Om in die purp're plassen
Uw' ziel sneeuwit te wassen,
Te wassen uw' gemoed,
In 't was-bad van sijn bloed.

4.

Want enkel om uw sonden
Liet hy hem soo doorwonden,
Dit leet hy al voor dy,
En maakten u soo vry.
Sijn heilig waardig leeven,
Ging hy dus overgeeven,
Dat lei hy willig af,
Toen hy u 't leeven gaf.

5.

Mits hy vol liefde brande,
Was hy de Offerhande,
Hoog-Priester, Offeraar,
Op 't hemels hoog-altaar.
Veel heil heeft hy verworven,
Wanneer hy is gestorven,
Voor 't menschelijk geslacht,
Wanneer hy 't al volbracht.

6.

Hy is uw' vaste Borge,
Op hem rust al uw' sorge,
Als gy na zijn bevel,
Leeft heiliglijk en wel.
En in het Christelijk lijden,
Stantvastig komt te strijden,
Als gy dien God en Heer,
Geeft sijne volle eer.

7.

Doods-kelk hem ingeschonken,
Heeft hy gans uytgedronken,
Hoe bitter hy die vond,
Met hef en al, ten grond'.
En dit soo diep verneeren
Bragt hem ten top der eeren,

Ja

Ja tot een heerſchappy,
Daar niemand heerſcht als hy.

Eere en lof aan Jeſus, voor ſijne groote liefde aan ons beweeſen door ſijn dood.

Toon: *Pſalm* 99.

1.

JEſus Godes Soon,
Wiens verheeven Throon,
Aan Gods rechterhand,
Eeuwig is geplant.
Na gy hemel, aard,
Krachtig hebt herbaard,
Daar u all' die leeven,
d'Eer' af moeten geeven.

2.

Want gy ſterke Held,
Hebt door uw' geweld,
Duivel, ſond, en dood,
Gans van kracht ontbloot,
Als u 't boos geſpuis,
Heeft gedood aan 't Kruis,
Daar gy hingt te bloeden,
't Mensdom all' ten goeden.

3.

Dies nu d'Eng'len ſchaar,
Al te ſamen haar

Voor

Voor u, haren Heer,
Willig buigen neer,
Jaa op uw gebod,
Als haar Hooft en God,
Willig met verblijen,
Alle dienst toewijen.

4.

't Gansche menschendom,
Valle des alom
Neer op uw bevel',
Voor uw voet-schabell',
Om dat gy uw' bloed,
Achte niet te goed,
Voor haar weg te plassen,
Tot het zielen-wassen.

5.

O! gekruisten Heer!
Liefdens sucht loopt veer,
Dat gy met uw' bloed,
's Menschen ziele voed,
En als offer-lam,
Haar sond' op u nam:
Door uw dood is 't leeven,
Onse ziel gegeeven.

6.

Geef nu Jesus, Vorst,
Dat elks ziele dorst,
Met een liefde-kracht,
Die de dood veracht,
Dat elk met u ly,
En ter dood toe stry,
Op dat gy ons 't leeven,
Mocht voor eeuwig geeven.

Stem:

Stem: *Pſalm* 99.

1.

Kom Heer Jeſus, kom,
Zielen-Bruydegom,
Neemt mijn hert heel in,
Met uw' hemel-min,
Op dat ik mijn trouw'
Onverbreeklijk houw':
Want mijn uitverkooren,
'k Hebſ' u toegeſwooren.

2.

En 't berout my niet,
Dat het is geſchiet;
Maar het moeit my ſeer,
Dat ik ſulk een Heer,
Als gy Jeſus zyt,
Niet met alle vlyt,
Dien' en ſtaadig eere,
Na uw herts begeere.

3.

Stort uw Geeſt in my,
Dat ik los en vry,
Vliege van der aard,
Op ten hemel-waard,
Dat ik al mijn goed,
En mijn vlees en bloed,
Voor uw' eer mag geeven,
Om met u te leeven.

De vroege en wakre Morgenſtond
Heeft Goude Rooſen in de mond.

Pſalm 90: 14. *Verſadigt ons in den morgenſtond met uwe goedertierenheyd, ſoo ſullen wy juychen, ende verblijd zijn in alle onſe dagen.*

Morgen-Loffang.

Stem : *Pfalm* 84.

1.

NU 't lieffelijke fonne-licht
Weer daagen komt in mijn geficht,
Dat alles weder doet herleeven,
En opend mens en vee den mond,
In defe nieuwe morgenftond,
Om Gode lof en eer te geven:
Want yder Schepfel na fyn aard,
Sijn dankbaarheid fend hemelwaard.

2.

Dies vind ik my op 't hoogft verplicht
Om met mijn tong en maatgedigt,
Mijn levens Heer, en God te prijfen,
Die my ook heeden deefe nacht,
Als uit den dooden heeft herbracht.
Waar uit Hy my weer doet verrijfen:
Hy is mijn licht en leevens ftraal,
In wien ik mijnen adem haal.

3.

Sijn Woord, het Evangeli-licht,
Verhelderd hert en ziels geficht.
't Is een lantaaren op myn weegen,
Een licht en fakkel op myn pad,
Naa Gods gewyde vreugde-ftad,
Op dat ik nooit fou zyn verleegen,
Maar altyd wand'len in den dag,
Dat ik my nimmer ftooten mag.

Ge-

4.

Gelijk den dauw by somertijd,
Dekt veld en bosschen wijd en zijd,
En valt met paarlen op de bladen,
Soo daalt, soo vloeid Gods heil'gen Geest
Op elk, die hem van herten vreest,
Met morgen-zegen en genaden,
Die Hy vernieuwt, uitgiet, en geeft,
Op al wat hy geschapen heeft.

5.

't Is om en om vol Godd'lijkheyd,
Hoe wijd het oog sich ook verspreid:
d'Aard is vol goedigheid des Heeren:
Hy, die 't al schiep van eersten af,
En mens en vee sijn voeder gaf,
Wil my gewisse wijsheid leeren:
Want hy is 't licht van alle licht,
Die aard en hemel heeft gesticht.

6.

Goedheids fontein, O leevens bron!
O! aldervreugdenrijkste Son,
O! zalig die u mag genieten,
En sien uw heilig aangesicht,
En al de Burgers van dat licht,
Alwaar des leevens stroomen vlieten,
En drinken uit des leevens bron,
En blinken eeuwig als de Son.

Avond-

Avond-Lied.

Stem: *Al die woond in 's Heemels Throonen.*
Of: *Psalm* 77, 86.

1.

NU de Sonne met haar ſtraalen
Naar gewoont we'er is gaan daalen,
En ſich elk ter neder leid,
Tot de ruſt en ſlaap bereid,
Moet ik U mijn Heere looven,
U mijn Koning van hier booven,
Met mijn ſtem door dit gedicht.
U te looven is mijn plicht.

2.

Want gy hebt my, Heer! gegeeven
Dit naturelijke leeven,
Door uw' kracht ik my verrep,
En ook heb al wat ik heb;
Daarom wil ik all' mijn leeden
Tot uw' eer en dienſt beſteeden;
Jaa gelijk een offerhand
Stellen, Heer! in uwe hand.

3.

Laat toch goedig op my daalen
Uwes Geeſtes vuur'ge ſtraalen,
Dat ik uw wil kennen mag,
En die klaar ſien als den dag.
Ik hoop om de dood noch 't leeven,
Nimmer my ooit af te geeven
Van uw wil of uw gebod,
O! mijn Konink en mijn God.

4.

's Nachts in koele ſoomer-tijden
Komt Gy 't teer gewas verblijden,
Met een Heemel-laafenis
Van dauw-dropjens koel en fris,
't Valt met paar'len op de blaaden.
Heer, laat ik van uw genaaden
Mede werden ſoo beſproeid,
Dat mijn ziel in deugden groeid.

5.

Sonne der gerechtigheden,
Blijf niet langer dus beneden,
Maar wild opgaan in mijn hert,
Dat mijn ziel verlichtet werd.
Dan kan ik my recht begeeven
Tot dat ſoet inwendig leeven,
Om met u te worden een,
Een ſeer wonderbaar gemeen.

6.

Daarom Heer trek mijn gedachten
In de ſtill' eenſame nachten,
Dat ſe vry en onbeſwaard,
Onbelemmerd van de aard
Tot U ſtijgen in den hemel,
By het ſoet en lief geweemel,
Dat daar ſweefd om uwen Troon
En om dien van uwen Soon.

7.

Daar die vroome ſaal'ge zielen
Neer, by legioenen knielen,
Voor uw hooge Majeſteit,
Met een diep' eerbiedigheid.
Daar de wakk're Hemelingen,
Heilig, heilig, heilig ſingen

Voc

Voor uw Troon en glans en licht,
Leggend' op haar aangeſicht.

8.

Woud gy eens mijn geeſt daar trekken,
O! hoe ſou my dat opwekken,
Dan ſoo ſou my deeſe nacht
Soeter weeſen als ik dacht,
Soeter weeſen als de daagen.
O! hoe ſou my dat behaagen,
Jaa miſſchien dat ook mijn tong
Mee in lof en dank ontſprong,

9.

En ik mijne ſtem ſou meng'len
Onder 't ſingen van de Eng'len,
En na-neuriën haar toon
En mee knielen voor uw Troon:
Doch, ô Heer! kan 't nu niet weeſen,
Als het maar mag zijn naa deſen,
Dan heb ik mijn 's herten wenſch,
En ben een gelukkig Menſch.

10.

Kom ik ſchielijk dan te ſterven,
't Eeuwig leeven ſal ik erven,
En zijn in uw Koningrijk,
U onſterffelijk gelijk.
In uws Soons en uwe namen
Soo vouw' ik mijn handen t' ſamen,
En leg my geruſt ter ne'er
Onder uwe vlerken, Heer!

Twee-ſpraak van een verliefde ziel.

Stem: *Bewaar my Godt, want ik vertrouw.*

1.

Myn God en Schepper, goede Heer,
Mijn ziele queeld;
Uw' vreugde my hoe langs hoe meer
In 't herte ſpeeld.
Als ik denk aan uw' groote ſtaat,
En wie gy bent,
Dan is mijn vreugde ſonder maat
En ſonder end.

2.

Had ik de veeders van de wind
Tot mijn gerijf,
Ik gorde die, en dat geſwind,
My om het lijf:
Soo 'k kon en mogt, 'k vloog met een keer
Op van der aard,
Uit liefde tot U, ô mijn Heer!
Ten hemelwaard',

3.

By U en uwen lieve Soon,
In 't Heemels-hof,
Om ook te ſitten in ſijn Troon
Vol eer en lof.

Ver-

Verliefde ziel, hoe dus verblijd?
Saagt gy uw' Heer,
Al waar het maar een ſtipje tijd,
Gy viel ter ne'er.

4.

Gy viel ter needer in onmagt
In korten tijd:
Uw' lieve leeven, hoe geacht,
Dat waarje quijt.
Gy kond niet zien Gods glans en licht,
Dat zich verſpreid
Van zyn afſtraalend' aangezicht
En majeſteit.

5.

Hy is des lichts en leevens bron,
Zyn weederſchyn
Doetz' alle blinken als de Zon,
Die by hem zyn;
Der Seraphim en Eng'len ſank,
Vol zoet geluid,
Bromd ſtaadig Godes lof en dank
Soo krachtig uit,

6.

Dat het al dreund' hoe over-ſchoon,
En vaſt het zy.
Ja ſijnen Diamanten throon
Is ſelf niet vry.
Gy zyt verrukt, verliefde ziel,

Hoe komt het by
Dat sulk begeeren in u viel?
Ai! zegt het my.

7.

Hier is verdriet, daar groot vermaak,
Hier twist, daar rust;
Van 't een ik vlie, naa 't a'er ik haak,
Dat wekt myn lust.
Maar gy moet hier den weg eerst gaan
Van alle vlees.
Als God wil, 'k wil 'er gaaren aan;
Jaa zonder vrees,

8.

Als ik hem maar ben aangenaam;
Doch ben ik 't niet,
Maak my dan goede God bequaam,
't Quaad uit my wied.
Geef dat ik u volmaakt vertrouw,
En uwe Wet
Versta, en staadig onderhouw,
Heel onbesmet.

9.

Dat ik soo uwe pa'en betree
Door d' enge poort:
Ach help my, Heer! dat is myn bee,
Daar toch op voort;
Trek met uw' liefde-zeelen my
Tot uwaard aan,

Soo

Soo hard ik veelen kan van dy
Om voort te gaan.

10.

Zyt my toch goediglyk ontrent,
Ter hulpe by.
By nacht, en dag, waar ik my wend,
Als aan myn zy.
Schiet uit uw' liefde-kooker my
Een pyl in 't hart:
Laat my gevoelen Heer! van dy
Die ſoete ſmart.

11.

Dat ik mag leggen heel doorwond,
Jaa zoo geraakt,
Dat ſtaadig mynes zieles mond
Uw' liefde ſmaakt;
En datſe ſterker als de dood
In my geplant
Mag zijn, op dat geen kruis, hoe groot,
Breek deeſe band.

Een hart, vol liefde Gods geſtort,
In 't danken altijt komt te kort:
Waarom 't ten hemel in wil dringen,
Om eeuwig daar Gods lof te ſingen.

Een dorstig Hart soekt om en hijgt
Soo lang tot dat het laafnis krijgt.

Psalm 42: 2, 3. *Gelijk een hart schreeuwt na de waterstroomen, alsoo schreeuwt mijne ziele tot u, ô God! Mijne ziele dorstet na den levendigen God: wanneer sal ik ingaan, ende voor Gods aangesichte verschijnen?*

Ziels verlangen na de heerlijkheid van Jesus.

Stem: *Hemels Oogen.*

1.

O Hoe heerlijk
En begeerlijk
Is de wooning van mijn Heer!
Daar my Jesus,
Daar my Jesus,
Plaats bereid na myn begeer.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Nooit quam ik op aarde weer.
Nooit quam ik op aarde weer.

2.

Ja de wooning
Van myn Koning,
Is het die in zich bevat
d' Onverderflijk,
d' Onverwelklijk
Rechte wellust, eer en schat.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan soo was myn vreugde groot.
Dan zo was mijn vreugde groot.

3.

Alle vroomen
Zullen komen
In dat Goddelyk Paleis,
En met Jesus,

En met Jesus,
Leeven daar tot Goodes prijs.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
'k Wenste my op aard nooit weer.
'k Wenste my op aard nooit weer.

4.

Want de aarde,
Snood in waarde,
Heeft mijn Ziel dikmaal bestreên;
Maar by Jesus,
Maar by Jesus,
Daar so word dat niet geleên.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan was ik uit alle strijd.
Dan was ik uit alle strijd.

5.

Ik verlange
Om t' ontfangen
's Leevens-kroon uit Jesus hand;
Met mijn Heere
Te verkeeren,
In het Hemels Vaderland.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan had ik mijn harts begeer.
Dan had ik mijn harts begeer.

6.

Want de Eng'len
Singend' heng'len
Voor Gods Troon, en glans en ligt:
Daar zy eeuwig,
Daar zy eeuwig,

Lee-

Leeven, en voldoen haar pligt.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan was ik in d' eeuw'ge vreugd.
Dan was ik in d' eeuw'ge vreugd.

7.

Eeuwig Weezen,
Mocht ik weezen
By U, en by uwen Zoon;
Daar uw' goedheid,
En uw' ſoetheid,
Staadig afvloeid van uw' troon.
O! mocht ik u zien,
O! mocht ik u zien,
Gy die zyt dat eeuwig licht;
't Al beſpieg'lend aangeſicht.

Hemel-ſucht der Vroome op het bedde der krankheid.

Stem: *Lofzang van Maria.*

1.

IK ben de aarde moe,
Den Heemel lacht my toe,
Nu ik leg op mijn ſterven;
Want Godes Hemelryk
Is eeuwig eeuwiglyk
Mijn lot, mijn deel, mijn erven.

2.

Ik heb nu met geduld

Mijns leevens loop vervuld,
Nu, nu ſal ik ontfangen
Des leevens rijke kroon,
Van Jeſus Godes Zoon,
Het eind van mijn verlangen.

3.

Ach! hoe gloeid my de borſt,
Van God'lijk vuur, my dorſt
Naa mijnen God en Koning:
Wanneer of ik ſal zijn
Daar ik ſijn ſoet aanſchyn
Sal zien in ſijne wooning.

4.

't Wit glinſt'rend Bruilofts kleed
Leid my daar al gereed,
Om in 's Lams avondmaalen
Te nutten Hemelſpijs,
Op Goddelijke wijs,
In ſijn gewijde zaalen.

5.

Daar 't gantſe Engeldom
Sich leeg'ren ſal al-om
Met Goddelijke klanken,
Zoo dat Gods heilig huis
Vervuld werd van 't gedruis
Door 't looven ende danken.

6.

Het is of ik ſchier hoor
Al klinken in mijn oor
Het choorgeſang der Eng'len,
Die om Gods gouden troon,
En die van ſijnen Zoon
Al ſingend' heenen heng'len.

Daar

7.

Daar 'k al de vroome li'en
Verheer'lijkt dan ſal zien,
En eeuwelijk genieten
Haar vriendelijk aanſchijn,
En by de Eng'len zijn,
Daar 's levens ſtroomen vlieten.

8.

Daar w' onder het beleid
Van Jeſus heen-geleid
In 't ſneeuw-wit ſullen treeden,
En drinken uit Gods bron,
En blinken als de Son,
In aller eeuwigheden.

9.

Alwaar hy eeuwig leeft,
Die eind' noch aanvang heeft,
Gods lief'lijk heilig weeſen.
Och! dit is my beloofd,
En elk die recht geloofd:
Wie ſou dan God niet vreeſen!

10.

Wie ſou voor ſijnen Soon
Niet gaarne ſpot en hoon,
Om weldoens wille, lijden?
Daar God hier, op de deugd,
Ons hart geeft ſulken vreugd,
En eeuw'lijk wil verblijden!

11.

O Jeſus! mijne vriend,
U heb ik hier gediend
En vuurig aangehangen;
Mijn Hemel-Bruidegom,
Kom nu, ô Jeſus! kom,
En wild mijn geeſt ontfangen.

12.

Gy die ſoo goedig zijt,
Gy hebt ons ingewijd
Gods rijk vol ſaligheden,
Jaa door uw eigen bloed,
De doornen met de voet
Daar henen plat getreden.

13.

Mijn vlees voelt wel ellend,
Maar my is ook bekend
Dat u meer quaad quam deeren.
Daar gy aan 't kruis-hout hingt,
En gal tot drank ontfingt,
Ruſt ik op ſachte veeren.

14.

Doch 'k leg en ziele-toog,
Mijn geeſt die wil om hoog,
Naa U ſtrekt haar verlangen,
Ach! Jeſus goede Heer,
Vol Majeſteit, vol eer,
Wild nu myn geeſt ontfangen.

15.

Ik leg en haal en hijg,
En ſchier geen adem kryg,
Laat my uw gunſt verwerven.
Die re'en van, Kom ach Heer!
Wil my al meer en meer,
In mynen mond beſterven.

16.

Soo 't u belieft treed aan,
Ach wild mijn geeſt ontfa'en!
Ach wildſe toch ontbinden
Van dit ellendig vleis,
Dat ſy mag gaan op reis
Om u myn Heer te vinden!

't Koningrijke Gods in de ziele.

Stem: *O! grootheid van Gods liefde, &c.*

1.

Van groot geheimenis en gants verborgen dingen:
Gaa ik, met aandacht, Heer! uw naam ter eeren singen;
Die gy aan yder mensch ter wereld niet en geeft,
Dan die sich heel ten dienst u opgeoffert heeft.

2.

Die, die alleen, laat gy uit uwe troostbron drinken,
Die uw beveelen doen, en passen op uw winken,
Daar daald gy troostrijk ne'er, in sulker hertenzaal,
En met die vroome ziel houd gy uw Avondmaal.

3.

Gelijk gy 's hemels dauw laat vallen op de blaaden,
Soo valt ook op die ziel een reegen van genaaden;
Daar ebd en vloeid in 't hert een hoonig-soete vliet:
Soo dat sy op der aard een Paradijs geniet.

4.

Dat heeft sy dikmaal meest verschooven in een hoekje:
Daar s' eensaam bid en leest aandachtig in een boekje;
Daar gaat de geest te feest, daar leeft hy in, en weid't
Sig vet, in eene beemd van suivre vrolijkheid.

5.

Een hart hier van doorvoed laat blijde traanen springen,
En biggelen daar heen, wel midden onder 't singen.
O wonder ding! ô kragt der still' en eed'le deugd!
Dat een verrukte ziel dus traanen schreid van vreugd.

6. Het

6.

Het moet een Engel zijn, die dit in hem komt werken,
Of Godes goede Geeſt, die hem ter deugd wil ſterken;
Waar van een wereldling het minſte niet beſind,
Want niemand weet hier af, dan die het ondervind.

7.

De wereld vat dit niet, noch waanwijs letter-eeter,
Die maar ſwetſt van de deugd, en is ſijns ſelfs vergeeter;
Dit ſoet geheim is iets daar hy noit toe geraakt,
Maar knabbeld ſlegts de baſt, daar hy noit pit af ſmaakt.

8.

Soo wonder werkt gy God in reine vroome herten,
Die gy gebrooken hebt door uwe liefde-ſmerten;
Want met uw vinger gy dat hart ter vreugden roerd,
Soo dat in melody de geeſt word wech gevoerd.

9.

Dat e'el gemoed beſtrooid met Hemel-vreugde-vonken,
Leid in uw groote liefd' als t' eenemaal verdronken;
Daar proefd der ziele mond een hemel-ſoet geneugt,
Men is 'er ſoo verblyd, men ſmelt'er in de vreugd.

10.

Die menſch gaat in en uit, en vind ſtaag ſoete weide;
Jaa eeven als of gy en Jeſus hem geleide.
En of ſchoon al de ramp hem hier en daar verſend,
Soo gaat gy tog al me'e tot aan des werelds end.

11.

En of het al geviel, dat hy 'er quam te ſneeven,
Soo ſal hy na de dood ter deeg' eerſt met U leeven.
Een aards ſoldaat verlieſt, raakt hy het leeven quyt,
Een Chriſten overwind, als hy ter dood toe ſtryd.

12.

Hy heeft de keurſteen, daar een naam ſtaat opgeſchreeven,
Die niemant kend als hy, aan wienſe word gegeeven,
't Ge-

't Geweeten, onbewuſt van quaad, waar op hy roemt,
Dat ſpreekt in lyden vry, ſchoon al de wereld doemt.

13.

Waar 't hertgeheim niet is bewuſt van quaade ranken,
Daar kan men, ſchoon in nood, U looven, pryſen, danken.
Als gy in lydens uur een trooſtvloed giet in 't hert,
Dan word pijn haaſt geen pijn en lijden kleine ſmert.

14.

Dat heeft men wel geſien in veele Martelaaren,
Die midden in den druk daar door vol vreugde waaren;
Op 't puntje van de dood, ſoo is het wel geſchied,
Dat hier en elders een in 't vuur ſong noch een lied.

15.

Den Henker kond daar door ſomwijl ſien dat Gods zeegen
Die menſchen had beſtort, en vluchte wech, verleegen,
Verliet het moorders ampt, was met berouw doorboord,
En voegden hem by 't volk, by 't volkje van die ſoort.

16.

Die fell' en wreede beul, die Ann'ken uit den Hooven
Met aard' heeft overdekt, bedolven en bedooven,
Die is 't alſoo gegaan; hy, van een felle beul,
Veranderd' in een ſchaap, en ſocht by vroomen heul.

17.

Ook heeft hy tot ſijn ſchand en tot uw' eer beleeden,
Dat hy noch, eer hy d'aard' ging op haar lichaam treeden,
Sag deſe Mart'lares in haar lief aangeſicht
Dat ſchoon en helder blonk, gelijk als 't Sonne-licht.

18.

Der Martelaaren bloed was toen het zaad der kerken:
In haare brieven kan m' uw geeſt en kragt bemerken:
Den oly komt geparſt, kruid ruikt beſt als men 't wrijft,
Soo is 't in lijden ook, als gy met hulpe ſtijft.

19.

Daar door men kan beſtaan ondoenelijke dingen,
Jaa muuren hemel-hoog daar kan men overſpingen,
Geen berg is ooit te hoog, geen dal is hem te diep,
Als gy maar, God! hem helpt, gy God! die alles ſchiep.

20.

Dat eedelmoedig hert, gehart tot ſwaare weegen,
Steund op uw hulp, daar van gy hem nooit laat verleegen,
Daar op ſoo is hy koen, want gy hem hebt beloofd,
Te houden, hoe het gaat, de handen booven 't hoofd.

21.

Hy is ſomwijl verrukt van vreugd gelijk verleegen,
In uw' liefde verliefd, als hy gaat overweegen,
Wie dat hy nu al is, en naamaals worden ſal,
Blijft hy maar in de deugd, en onder 't ſaalig tal.

22.

Als hy daar recht op peinſd kan hy ſich ſoo vergeeten,
Dat hy ſomwijlen denkt om drinken noch om eeten.
't Geen dat hy tijdlijks doet, doet hy als in paſſant,
Want hy naa U ſijn God gelijk in liefde brand.

23.

Sijn hert is by ſijn ſchat, by U en 't ſoet geweemel,
Hy woond hier wel op d' aard, maar leefd als in den hemel,
Om dat hy droppels-wijs uw goedheids ſoetheid ſmaakt,
Soo gaat hy hier ſijn weg, als die geen aarde raakt.

24.

O! gy mijn Heer en God! gy wild graag goedig geeven
Gevoel ook by 't geloof, die na uw wille leeven.
Indien 't hier ſoo ſoet is, hoe goed en ſoet wilt zijn
Daar m' eeuwiglijk ſal ſien uw vriendelijk aanſchijn.

Toon

Toon: *Wie van de menschen, Heer?*

1.

Die boven 't zinlijk leeven
Sijn geest heeft opgeheeven,
En 't ondermaanse stof
Schud van sijn voeten of,
Schouwt door bespiegelingen
De Goddelijke dingen;
Die is 't die 't beste heeft,
Dat God op aarde geeft.

2.

Hy heeft veel grooter schatten,
Als d'aard' in sig kan vatten,
De glans en 't godlijk licht
Beschittert sijn gesicht:
Dies vind hy hem (met reeden)
Verblijd, en wel te vreeden,
En is altijd vernoegt
In 't geen God hem toevoegt.

3.

Hy leid een Enochs leeven,
Door Godes Geest gedreeven,
En wandelt met sijn God,
Al houd men hem voor sot,
Als hem rampspoeden drukken,
En duisend ongelukken;
't Is God die hem beheerd,
Die quaad in goed verkeerd.

Een Christen in sijn Kamer beschimpt van een Burgerlijk Mensch,

Hoe iemant naader is by God,
Hoe meer de Weereld hem bespot.

Stem: *O grootheyd van Gods liefde!*

1.

Hier sit ik in de stilt', in aandagt opgetoogen,
En sie haast alle ding met mijnes harten-oogen,
Hoe 't in den hemel is, en op de aarde gaat,
En denk en peyns ook op mijn' kleyn' en groote staat.
Phil. 3: 20. Col. 3: 1, 2, 3.

2.

'k Reis d'aard en hemel door, geswind met mijn gedachten,
Of ik gedraagen wierd op Serafijne schachten,
En wandel met mijn geest geheim en soo geswind,
Als had ik onder my de veders van de wind.

3.

En nogtans sit ik hier in stilte by de boeken,
Daar ik de smalle weg ten hemel tracht te soeken;
Ik loop de blad'ren door van Gods geschreve mond,
En lees sijn wijse reên in 't Oud en Nieuw Verbond.
Matth. 7: 13, 14. Luc. 13, 24.

4.

'k Hoor Jesus Godes Soon hier op de bergen preken,
'k Hoor al de Mannen Gods met hemel-tongen spreken:
De geen die 't my belieft die brengt sijn reden voort;
En als ik wil swijgt elk, en niemand is gestoort.
Matth. 5: 6, 7. Actor. 2: 4. &c.

5.

Het zy by nagt of dag, vraag ik flegts de Propheten,
Al is 't een God-geheim ik kom 't door haar te weeten;
't Zy Moses, Salomon, of David met sijn luyt,
Wanneer ik die beweeg soo geest sy soet geluyt.

6.

En ben ik maar een lied gesint met hem te singen,
Veel stof tot Godes lof komt van sijn harp afspringen;
't Is of der Eng'len sang en hemel-melody,
Vereenigt met hun stem, daar sweeven om en by.
Psalm 95: 1. &c.

7.

Dit hemel-soet accoort my 't hart soo kan ontfonken
Dat ik door liefde Gods word in den Geest beschonken
Als ik spreek met mijn God door lossang en gebeên,
De Eng'len menigmaal daar om my heng'len heen.
Psalm 34: 8. en 36: 9. Hebr. 1: 14. Apoc. 5: 8. en 8: 3.

8.

't Gebed heeft groote kragt, het regt Godsdienstig smee ken,
O! dat kan Godes hart, de lugt en wolken breeken.
Wie na den Hemel toe sijn ziel-gebeden schiet,
Weer van den Hemel af veel troost en gunst geniet.

9.

Hou stil mijn pen, hou stil, wie komt mijn rust hie stooren?
Een Wereldling? ô ja! hy kan mijn reên niet hooren
My dunkt hy binnens monds my schamp're reên toebijt
Daarom mijn pen hou stil, laat hooren sijn verwijt.

10.

Wat wonderlijker taal klinkt my hier in mijn ooren
Dit is een seldsaam ding dat my hier komt te vooren
Dat een die bid en leeft in eensaamheid, altijd
Kan wesen soo verheugd, soo innerlijk verblijd.

11. Maa

11.

Maar ik geef geen geloof aan 't geen ik hem hoor ſeggen,
En ſijne reên ſal ik in 't korte wederleggen:
Want ik de Bijbel, ook het een en 't ſelve boek,
Wel-eer geleeſen heb in d'een of d'andre hoek.

1 Cor. 2: 12.

12.

En ook wel een gebed gevoegt by 't eenſaam leeſen,
Maar 't was vol naarigheid. Nu houd ik 't voor beweeſen.
Ik houd niet van dat doen, dat bidden, dat geſteen,
't Is my te droevig werk. Ik, ik ga elders heen.

13

Ik gaa of op de Jagt, of in mijn Boomgaard ſnoeijen,
En, om mijn tijdverdrijf, het onkruid uit te roeijen,
En maak of kluts'er wat tot nuttelijk gerijf;
Maar deeſe Man ſijn doen heeft niet met al om't lijf.

14.

Of gaa met groote luſt mijn Winſt-ploeg ſnedig drijven,
En ſchrijf op mijn Comtoor, en tel mijn harde ſchijven
Met een geruſt gemoed, en ben ſeer wel te vreên
In dit mijn naerſtig doen: want ſoo doet ieder een.

15.

Als dit de weg ſoud zijn om in Gods rijk te komen,
Het doen van deſe Man, dan zijnder weinig vroomen.
Maar dat geloof ik niet: Ik meen op ligter wijs
Te komen in Gods rijk, in 't Hemels Paradijs.

16.

Want God de Heer is goed, vol Vaderlijk meedoogen,
En ſoo dat niet en is, dan zijn 'er veel bedroogen.
Maar ligt dat deſe Man een groote tegenheid
In myne reden heeft: 'k Wil hooren wat hy ſeid.

17.

Dat raadje wel mijn Vriend, 't is my een laſt te hooren,
Dat gy met ſulken reên mijn ruſt hier komt verſtooren.
Maar ſoo mijn antwoord u tot nuttigheid gedijd,
Soo acht ik dit verlet voor geen verlooren tijd.

18.

Dat gy geen ſoetigheyd vind in mijn heyl'ge ſaaken,
Is om dat gy in 't aardſch te veel u wilt vermaaken:
Dit moſt gy ſnoeijen af, en gaan by arme Liên
Uw geld en tijd beſteên, en na haar nooden ſien.

Jacob. 1: 27. Prov. 19: 17.

19.

En maken ſoo uw Tuin van Weeuw en arme Weeſen,
Als gy in eenſaamheid dan bidden ging en leeſen,
Soo ſoud een vreugden-vloed van traanen bigg'len heen,
Uit uw verandert hart, dat nu is als een ſteen.

Pſ. 112: 9.

20.

Maar gy gaat op het Land, met planten en uitroeijen,
Gelijk een Lanterfant, uw' geld en tijd verknoeijen.
O gy! die uwe Hof van 't weelig hout beſnoeit,
Laat toe dat in uw hart het weelig hout opgroeit.

21.

Uw' ſtomme pop hoord' u, 't geen ik u ſeg, te leeren,
En al uw' ydelheid daar gy by wilt verkeeren:
Want als gy gaat ter Jagt, en om een maag'ren haas
Een vetten ruin af-jaagt, dat 's immers al te dwaas.

Prov. 6: 6. Job 1: 10, 11.

22.

Soo gy u niet bekeert, gelijk uw' ſchoone Blommen
Verſtuiven in uw' Hof, ſoo ſult gy ſelfs omkommen:

Want

Want gy weet uit uw' tuin het onkruid wel te wiên,
En in u eigen hart kund gy geen onkruid zien.
Pſalm 112: 10.

23.

Gy kond met groote luſt uw winſt-ploeg ſnedig drijven,
En ſchrijven op 't Kantoor, en ramm'len in uw ſchij-
ven;
Maar om de Heer uw God te dienen zijt gy dood.
O! arme rijke-man, die dwaasheid is te groot.

24.

't Is groot bedrog dat gy noch ſteunt op Gods genaade;
Want gy met ydelheid en ſonden zijt belaaden,
En noch hoopt gy al mee te koomen in Gods rijk,
Maar op een lichter wijs als ik of mijns gelijk.

25.

Want andersſins, ſegt gy, dan zijn 'er veel bedroogen.
Wel vriënd ik ſie u aan met innerlijk medoogen:
't Is waar, de Heer is goet, die hem ter dood toe diend,
Den quaden is hy quaad: vat dit, ô lieve vriend!

Rom. 11: 22.

26.

Ik dien als op een nieuw (op hoop of 't noch mogt
lukken)
Mijn pen te ſcherpen, om u dit wel in te drukken,
Dat der godlooſen tal ſal zijn in 't eeuwig wee,
Soo menig en ſoo veel als 't zant leid aan de zee.

Apoc. 20: 8. Luc. 13: 28, en 16: 23, &c.

27.

Daar 't bitterlijk geween en 't wringen met de handen
Haar dan niet helpen ſal, noch 't knarſen met de tanden.
In dit ſwaar ongeval ſal dan die goede God,
Met die hem nu niet vreeſt, eens drijven ook den ſpot,
Pſalm 2: 4. Prov. 1: 24, 25, 26. &c.

28.

Doe door de Sonde-vloed al 't Menſchdom is verdronken,
Op acht na, die in d'Ark het leeven wierd geſchonken;
Al wat daar buiten bleef, ſoo wel van menſch als vee,
Dat dronk ſijn eigen dood in aller zee en zee.

Gen. 7: 28. &c.

29.

Toen Sodom en Gomor en d'omgelegen landen
Van God wierd omgekeert, die 't ſlijk dee verbranden:
Drie Menſchen daar maar uit van d'Eng'len zijn geret,
En d' and'ren altemaal door hemels vier verplet.

Gen. 19: 24.

30.

Iſraëls leger groot ſes hondert duiſent zielen,
Die in de wildernis al t'ſaam ter neder vielen:
Een Caleb vol geloof, een Joſua daar van
Maar zijn gekoomen in het land van Canaan.

Exod. 12: 37. Num. 25: 65.

31.

En onder 't Nieuw Verbond, gaat Jeſus onſe Heere
Van een ſeer ſmalle weg en enge poort ons leeren,
Dat die ten hemel leid, die ſchier geen menſch en vind,
Maar loopen die voorby, als warenſe mol-blind.

Matth. 7: 13, 14.

32.

Maar wat mag zijn 't belet? Het kruiſſen en het dooden
Van onſe aardſe leên, dat God ons heeft gebooden;
Dat ſmalle pad te treên daar wil toch niemand aan,
Niet door die enge poort ten leeven in kan gaan.

1 Joh. 2: 6.

33. Wat

33.
Wat dunkt u nu mijn vriend? ik bid u, 't geen ik ſegge,
Wild in de vreeſe Gods ten rechten overleggen,
Laat 't werken op u hart. En laat my hier in vree,
Want ik hier dag'lijks bid voor u en and'ren mee.

34.
Ach! Vader, zie die Menſch doch aan met mededoogen,
Mijn God! ſoo 't weſen kan, ach oopen hem de oogen:
Ik wenſte dat hy had een rein en goed geweet,
En dat het ſwaard uws Woords ſijn hart in ſtukken ſneet.

35.
Dat ſijn dood-ſieke hart, vol ſtank en etter-wonden,
Door een opregte boet ter deeg mogt zijn verbonden:
Tref hem en ſijns gelijk, ſoodanig met uw' roê:
Dat doch het blinde volk hun oogen oopen doe:

36.
Van 's wereldს dolligheid ontoovert haar de ſinnen,
Dat ſy het hemelſ' goed en 't aardſe niet beminnen.
Mijn Vader, dan ſal ik met haar zijn ſeer verblijd,
En looven uwen Naam in eindelooſe tijd.

Op 't bovenſtaande.

Die ſijn celle wel bewaart,
En met ſijn God regt is gepaart,
Heeft hier een hemel op de aard.

Den goddelooſen is de cell'
En d' eenſaamheid een groot gequel,
Ja ſchuuwt en vlied die als een hell'.

Hoe mag dat zijn, dat eene ſaak
d' Een ſmert aandoet, en d' aâr vermaak?
't Is d' ongelijke trek en ſmaak.

Stil

Stil en eenſaam Boek-vertrek,
Met uw deurtje digt in ſlot,
Ach hoe nut voor 't ſaam-geſprek,
Zijt gy tuſſen 't hart en God.

Op 't bovenſtaande.

Wat zijn die ſaaken waar en waard,
Jaa waarder als de heele aard!
Wel hem! die dit verſtaat en doet,
En ſmaakt haar vrugt in ſijn gemoed.
Die d' aandacht krijgt en wel bewaard,
Heeft hier een hemel op der aard,
Leefd vreugdig, ſelfs in diepen nood,
En proefd miſſchien wel Eng'len brood.
Haar ſoete ruſt, haar diepe vree
Is een oneindelijke zee:
Die daar in raakt ſoo verr' verzeild,
Dat hy nooit diept' of grond en peild;
Maar raakt hoe langs hoe meer van land,
Tot dat hy in den Hemel ſtrand.

Op 't bovenſtaande.

Toon: *Geſwinde Boode van de Min.*

I.

Het nieuw Jeruſalem, geboud
Van ſneeuw-witte ſteen,
En daar de ſtraaten zijn van goud,
Daar men ziet doorheen,
In die ſtad
Is ſijn ſchat,
Ja ſijn God

Is

Is ſijn lot
En deel.
O die ziel! wat heeftſe veel!
't Goddelijk geſang
Toeft haar al te lang,
Dat in 's hemels choor
Klinkt en dringt door hart en oor.

2.

De daagen hem als jaaren zijn,
Soo verlangd die Menſch
Na 't ſoet geniet van Gods aanſchijn,
Dat is al ſijn wenſch;
Daar de Troon
Van Gods Soon,
't Witte kleed
Leid gereed:
O my!
Al die hemelſ' melody
Staat na hem en wacht,
Die hem ſoo toelacht,
Dat hy ſonder ſchroom,
Roept, ô Heere Jeſus! koom.

Des Hemels heerlijkheid.

Stem: O *Kersnacht*!

1.

Kom Seraphim en Eng'len klanken,
Help ons, om eeuwig God te danken,
En Jeſus Godes lieffte Soon;
Voor ſulk geluk en rijke ſaaken,
Daar ſtof en as toe kan geraaken:
Dat eer verdiend' een helſe loon.

In

2.

In plaats van dien by God te weesen,
Bevrijd van strijd, van kruis, en vreesen,
En altijd, altyd eeven rijk;
Waar druk noch armoe' kan ontmoeten,
En 't goud getreeden word met voeten,
Gelijk m' hier doet den aardsen slijk.

3.

Al syn' en Godes lieve vrinden
Vergod'lykt daar by een te vinden
In Abrahams behouden schoot;
Van aansicht tot in 't herte binnen
Malkander door en door te minnen,
Van al wat liefde breekt ontbloot.

4.

Met kroon en palm te seegenpraalen,
Te spreeken Gods en Eng'len taalen,
Met glinst'rend witte zij bekleed,
En als gemeste kalvren springen,
Van vreugd te lachen, juichen, singen,
Onaangeroerd van 't minste leed.

5.

Met d'Engelschaar, soo machtig' Heeren,
Als broe'rs gemeensaam te verkeeren,
Deelachtig een en 't selve goed;
Een vreugd, geneugd, staag jeugdig leeven,
Als geesten, vlug, geswind te sweeven,
Ontlast van 't groove vlees en bloed.

6.

Met Jesus self, die in Gods saalen
Syn lieve vrienden sal onthaalen,
En settens' al te saamen aan
De taafel, daar hy haar sal schenken
Des hemels wijn, met weelde drenken,
En selfs omgord ten dienste staen.

Daar

7.

Daar elk gelyk een ſon ſal ſtraalen,
Doorglanſig in die bruilofts-maalen,
Vol vreugd, ſoo veel hy veelen mag,
In ſoet gejuich, en lieflyk ſpeelen,
Welks duurſaamheid nooit ſal verveelen,
Maar duiſend jaar zyn als een dag.

8.

Ja God, die haar met eer ſal kroonen,
En al ſyn heerlykheid vertoonen,
Syn wonderlyke Majeſteit,
Die 't Al in Al is; en ſal maaken,
Datſ' hem gelyk zyn in veel ſaaken,
Als heerlyk- en onſterf'lykheid.

9.

Dat Eenig alvernoegend' Weſen
Te ſien, ja ſelfs gelyk te weſen,
Daar me'e altoos vereend, en dan
Daar uit een heilgenot te ſmaaken,
Van ons vernuft nooit aan te raaken,
Daar niemand iets toe wenſchen kan.

10.

Volmaakt'lijk alles te genieten,
Wat van die Heilbron af komt vlieten,
En van God meededeelbaar is;
Doorſtraalt, beſtroomd met dat genoegen
En volle vreugd, aan alle boegen,
Dat in God ſelf gehuisveſt is.

11.

Ai my! dien overſchoonen Hemel,
Daar 't altyd krield van ſoet gewemel,
En ſchaaterd van Gods lof-geluid.
Hoe 't was, kon Gods geſand niet ſeggen,
Hoe ſouden wy 't dan overleggen?
Ik ben, ik ben, ik ben d'er uit.

't Geluk der Vroomen.

Stem: *O Kersnacht! &c.*

1.

O Wat een overgroote ſeegen!
O wat een heil is ons verkreegen,
Myn lieve Broeders in den Heer?
Dat God nu is onſ' lieve Vader,
Onſ' herder, hoeder en weldader:
Doch dit ſal blyken noch veel meer,

2.

Wanneer onſ' Heer komt op de wolken,
Om voor ſyn rechtſtoel alle volken
Te daagen, ſonder onderſcheid,
En vellen een rechtvaardig oordeel,
Waar op dat ſijne Bruid ten voordeel
Een ſtoet ter intree word bereid,

3.

De wolken als tot koets en paarden,
Om ſnel geſwind in voller vaarden
Gerukt by hem tot in de lucht,
Met 's Hemels heir daar heen te ſweeven,
En trekken ſoo naa 't eeuwig leeven;
T' wyl 't aardryk treurd en bange ſucht.

4.

Waar op dan God de grootſte Kooning
Ons ſal ontfangen in ſijn wooning;
Ons Vader, aller Heeren Heer,
Van ver ſelf tot ons koomen naad'ren,
Den vreugden-bron haar volle aad'ren
Opdoen, en op ons klaat'ren ne'er.

5. Ons

5.

Ons, met een innerlyk verlangen,
Als Jesus lieve Bruid ontfangen;
En wy hem eeuw'lyk welkoom zyn;
Vol vriendschap, liefd' en meededoogen,
De traanen van ons aanschijn droogen,
En schenken ons syn troostelwyn.

6.

Alwaar Gods kind'ren, alle vroomen,
Die'r ooit geweest zyn, sullen koomen
In d' onbepaalden ommekring,
Daar w' onse stem met haare meng'len,
Soo dat 'er 't koor der sal'ge Eng'len
Af dreund en 's hemels soldering.

7.

Wie kan 't geluk naa waard' ontvouwen!
Van 't heerlyk aanschijn Gods t' aanschouwen,
Daar aard en lucht wel eer voor vlood,
Diens Majesteit geeft sulken luister,
Dat 't sonne-licht daar by is duister,
En 't staag der Eng'len ziel vervrood?

8.

Den Hemel met sijn schatten erven,
En nimmermeer te konnen sterven,
God selfs te sien gelyk hy is:
Hem dan tot lieve kinders wesen,
En al sijn goed'ren ons mits desen
Te krijgen tot een erffenis:

9.

Met altijd-even-frisse jeugde
En onbevlekkelijke vreugde,
In Gods palais en goude saal
Te leeven soo als konings soonen:
Mijn tonge voor soo hooge toonen
Verstomd, en weigerd klank en taal.

De waare liefde werkt
Haar eeven-mensch te nut,
Waar toe Gods hand haar sterkt,
Die nooit word uitgeput.

Luc. 14: 13. *Wanneer gy een maaltyd sult houden, &c.*

Welkoom-Lied.

Stem: *O! grootheid van Gods liefde, &c.*

1.

Wees welkom soete schaar! van Koninglyken bloede,
Want U hangt booven 't hoofd al 's Hemels ryke goeden.
Gy zyt my aangenaam. Wees welkom, seg ik we'er,
Myn broeders altesaam en susters in den Heer.

2.

Al word gy nu verdrukt, van elk veracht, verschooven,
Den Weereld tot een spot, den moedwil tot een roove;
Uw vrienden tot een hoon, uw maagschap tot een smaad:
Ik hebb', ik heb u lief om uwen saal'gen staat.

3.

Waar sal ik uwe staat naa waarde by gelyken,
Mits gy draagd in 't gemoed al sulke Koningryken,
Dat Princen, Koningen, ja Keisers groot in schijn,
Daar by maar slaaven, ja maar aardsche mollen zijn.

4.

Uw broeder die is Heer van hemel en van aarde,
Daar d'aardse vorsten t'saam by zyn van geender waarde.
Sie, sie uw afkomst, sie, ô gansch vergoode schaar!
Soo elk een Christen is soo is dit seeker waar.

5.

Dees hoog verheeven staat der waare deugds gesinden,
(Men soekse daar men wil) is nergens meer te vinden,
Dan daar men klein en rein stip leefd naa Christus maat.
In deese kleinigheid leit deese groote staat.

6.

Och Vrienden! dat 's de ſaak, hier is 't al in geleegen;
Doch of wy al ſoo zyn, ſtaat ons nu t' overweegen;
Hier geld geen praat maar daad, geen ſchyn maar 't waare zijn,
Daar waan het oog verblind, ſchuild ſeeker ziels fenijn.

7.

Die hier beſoedeld is met ſondens vuile ſmetten,
Sal Jeſus aan ſyn dis ter maaltijd nimmer ſetten.
Die by hem koomen ſal in 't eeuwig ſaalig rijk,
Moet hier in heiligheid hem weeſen eerſt gelyk.

8.

Hier werd het eeuwig goed gewonnen of verlooren.
Och! die het niet verkrygt waar beter nooit gebooren.
Laat ons door d' enge poort dan dringen met der vaard,
En door het kruis naa huis. De ſaak is 't dubbeld waard.

9.

Is 't hier te weeſen ſoet ter maaltijd by de vroomen?
Wat vreugd en melody ſal ons dan overſtroomen
Ter bruiloft van het Lam, in 't nieuw Jeruſalem?
Daar is de vreugd volmaakt en 't ſingen heeft 'er klem.

10.

Het rym wierd ongerymd, woud ik in dicht afmaalen
De kroon en troon en al 't geen is in 's hemels ſaalen,
Den vroomen toebereid, waar voor myn dicht blyft dicht;
Want 't onvolmaekt, 't volmaakt nooit brengen kan in 't licht.

11.

Soo hoog loopt dit geluk, onmoog'lyk uit te ſpreeken,
En die 't ſich onderwind blyft in 't begin al ſteeken.
Ondoenelyke ſaak! die niemand vat of ſiet,
Voor dat men ſ' in der daad en waarheid eens geniet.

12. Jaa

12.

Jaa dan ſoo ſal men 't ſien, ô! waarde lieve vrinden,
Als gy ons en wy u onſterff'lyk ſullen vinden
In Godes Koningryk, met palmen in de hand,
En witte kleed'ren aan in 't eeuwig Vaderland.

13.

Ik ſie ons overſtort van Godes milde zeegen;
Maar vind om waardig dank-bewijs my nu verleegen.
Myn hand is van de penn', myn keel van ſingen moê,
Ik ende ſonder end, en ſluit mijn rijmtje toe.

Op 't bovenſtaande.

Loffang der Genooden.

Stem: *O grootheyd van Gods liefde, &c.*

1.

Wel overgoede God! ſpringbron en liefden-aader,
Gy aller Heeren Heer, maar onſe goede Vaader,
Wy ſenden onſe ſtem in lof tot U om hoog,
Door 's Hemels wolken heen, en blauw gecierde boog.

2.

Uw wijd beruchten Naam moet lof op lof toeſtroomen,
Van ons en d' Eng'len ſchaar en alle waare vroomen:
Om dat gy maaken wild (Heer!) in uw ſaalig rijk,
Ons U en uwen Soon onſterffelyk gelyk.

3.

Daar Jeſus ons en all' ſyn vrienden heeft beſcheiden,
En des is voorgegaan, om plaatſe te bereiden.
Hy heeft het toegeſeid, belooft met eigen ſtem,
Dat hy we'er koomen ſal en neemen ons tot hem.

4.

In ſyne heerlykheid, die gy hem hebt gegeeven.
Dat wy die ſullen ſien, dat is ſyn luſt en leeven.
Soo lief heeft Jeſus ons, waar voor hy zy geloofd.
Het voegd de leeden wel te koomen by haar hoofd.

5.

Daar m' eeuwig dan ſal zyn by alle Hemelingen:
En daar ſoo onvermoeid de Seraphijnen ſingen,
En blaaſen uwe faam, jaa daar 't baſuin-geluid
Den lof van uwen Naam ſeer ſoet en krachtig uit.

6.

Al waar elk hair een lip en alle leeden tongen,
Noch waar uw lof-dank na waardye niet geſongen.
Men kan dat groot geluk op 't duiſenſt vatten niet,
Dat gy, ô ryke God! den armen menſch aanbied.

7.

Want kinderen te zyn van U den grootſten Koning;
Jaa U gelyk te zyn, te woonen in een wooning,
Daar m' eeuwig uw aanſchijn ſal ſien met d' Englen-ſchaar,
Niet grooters kan der zyn. Ach! Heere, maak dit waar.

Stem: *Loffang van Maria.*

1.

KOm, Jeſus goede Heer!
Daal by die geenen ne'er
Die gy wild Broeders noemen,
En die gy Suſters heet,
Hier t' ſamen, en gereed
Om uwen Naam te roemen.

2. Want

2.
Want daar maar twee te ſaam
Vergaard zyn in uw Naam,
Wilt gy in 't midden weeſen;
Daal ne'er dan met uw Geeſt,
Hou in ons zielen feeſt,
Kom Jeſus, nooit volpreeſen!

3.
Gy zyt des leevens bron,
Die klaar' en held're ſon,
Die ons ſoo kan verlichten,
Dat wy door goede reên
En vuurige gebe'en
Malkander konnen ſtichten.

4.
Dat w' in gemaatigheid
En met goed onderſcheid,
Beſtraffen de gebreeken,
Dat eens het ſteenig hert
Ter tucht gebrooken wert,
Van die in ſonden ſteeken.

5.
Ach! oopen onſe mond,
Dat wy van uw verbond
Ook, Heer, ſoodanig ſpreeken,
Dat daar door ons gemoed
In luſt na 't eeuwig goed
Op nieuws mag zyn ontſteeken.

6.
Stort, Jeſus goedertier!
Ons hert vol God'lyk vier,
Laat d' Englen ons omringen,
En door de wolken heen,
Als reukwerk ons' gebe'en
En lofſang voor U bringen.

TWEE-

TWEEDE DEEL.

Stand van een Sondaar.

Toon: *Dees groote woorden ſprak &c.*

1.

Ach! ach! ik ſondig menſch, van 't quaad ter dood gewond,
Gehuysveſt in mijn hart, gewortelt in mijn grond,
Vertaait door quâ gewoont', en pleegen van het quaad,
Dat laas! van dag tot dag van quaad tot erger gaat;
Dat pijnlijk boeſem-vuur, dat knaagende geweet
Verkondigt my ſtaag aan een alderſchriklijkſt leet.

2.

Die pijnbank en die beul die gaan my altijd na,
't Zy waar ik loop of ren, 't zy waar ik ſit of ſtaa,
Die adder die ik voê, die kronkelende ſlang,
Die in mijn boeſem ſteekt, die maak' et my ſoo bang.
't Is ſchand' en ſchadelijk te voeden 't geen men haat,
Van ſonden vol te zijn, en nimmermeer verſaad.

3.

Want oly bluſt geen vuur, ſout-water leſcht geen dorſt,
Maar wringt en bijt, ja brand als kanker in de borſt.
Ach! ik elendige, ik, ik overtree de Wet,
Die my en van natuur en van God is geſet.
De Wet is goed nochtans voor dieſe wett'lijk doet,
Maar ik rampſalig', ik, ik tree ſe met de voet.

4.

Ook d' eenſaamheid ontdekt al mijn gedaane quaad
Met groot verwijt: des ſoek ik ſtaag een mede-maat,
Die eeven is als ik, die mikt na 't ſelve wit,
Welluſt des vleeſch genaamt, die diep in 't harte ſit;
Dies zijn wy veel by een, en drijven daar den ſpot
Met al wie deugden lieft, met Godsdienſt en met God.

5.

Dus ſie ik dat ik ben een ganſch lijf-eige ſlaaf,
De ſonden toe-gewijd met al mijn goed en haaf,
Die diep gevangen leid, gekluiſtert en geboeit,
Daar waan en ongeloof ook dapper onder roeit.
Dies ben ik ſeer benauwt, en roep ganſch overluyt,
Ach! ik elendig menſch, wie red, wie red m'er uit?

Antw.

6.

't Is Jeſus Godes Soon, die kan u aan 't gemoed
Wel ſneeuw-wit waſſen in ſijn edel, dierbaar bloed,
Hy ſal ſeer vriendelijk met ſijne ſterke hand
De kluiſters maken los en breeken boei en band,
Als gy laat alle quaad, en doet 't bekende goed:
Dit is het eenig een 't geen dat 'er weſen moet.

Die vergeefs met Eſau ſchreid,
Doet verlooren arrebeid;
Maar die 't quaad bekent en laat,
Is in een behouden ſtaat.

Wech aarde! ik ſucht na boven toe,
'k Ben uw gevlei tot walgens moê,
En voor uw' Vorſt ook niet vervaard:
Terwijl een ſterker my bewaard.

1 Joh. 5: 18. *Wy weten, dat een iegelijk, die uit God &c.*

Op de ſoo onverwachte doch ſeer gewenſte verandering ten goede van J. D. V.

Toon: *Die door des werelds woeſte baaren, &c.*

1.

Wel waarde Vriend, heeft u Gods vinger
Getroffen in uw' ingewand?
Heeft David u met ſijne ſlinger
Soo neêr-geſlaagen in het zand?

2.

Of is een Steen ganſch ſonder handen,
Geworpen, die u dus verplet,
Dat gy van uwe dwaal-verſtanden
Soo t' eenemaal zijt om-geſet.

3.

Denk vry, mijn Vriend, dit heeft ſijn reeden,
't Is God, 't is God, die voor u waakt,
Het is ſijn ſtemme, die noch heeden
Soo diep u in het harte raakt.

4.

In 't goed-beginſel wel volherden,
De hand geſlaagen aan de ploeg,
Sal 't werk u wel doen magtig werden,
Daar toe is dubbel kans genoeg.

5.

Houd u maar op de rechte wegen,
Gewis gy ſult dan in 't gemoed
Gevoelen Godes milde zeegen,
Die graag de graage ziele voed.

6. Veel

6.

Veel heil is u van God beſchooren,
Soo gy als een lijf-eigen knecht
Uw' oor' en harte laat doorbooren,
En vaſt blijft in ſijn dienſt gehecht.

7.

Ik ben verblijd met d' Eng'len-ſchaaren
En menig vroomen, waarde Vrind,
Om dat gy d'ydelheid laat vaaren.
En tot het Hemels zijt geſint.

8.

Het ſondig leeven is vol wroeging,
Vol bitt're knaaging in het hert,
Het heilig leeven vol vernoeging,
Die ſtaag al meer en grooter werd.

9.

Want dit zijn Jeſus eige reeden,
Mijn jok is ſoet, mijn laſt is licht,
Voor die ſijn ziel beſit in vreeden,
En 't eeuwig goed heeft in 't geſicht.

10.

Gy ſult van God veel meer verwerven,
Als u de wereld immers gaf,
Ja leeven vinden in het ſterven:
Want aardſe draf is al te laf.

11.

Te laf om zielen mee te ſterken,
Uw' koſtelijk en waarde ziel,
Daar Godes Geeſt nu in komt werken,
En ſijn gena ſoo diep in viel.

12.

Gy zijt gevangen, gaa ook vangen,
Door leeren en wel voor te gaan,
Die dwaalen in verkeerde gangen,
En met haar ſelfs verleegen ſtaan.

13.
Word ſoo een Evangeliſch Viſſer,
Die wijd ſijn netten open ſet:
Want beter naam noch ſaak en is 'er,
Als zielen vangen in dat net.

14.
Sy ſullen u een kroon verſtrekken,
Een vreugde-kroon die nooit verſlenſt,
Als God de dooden op ſal wekken
Ten leven, dat mijn ziel u wenſt.

Herts-opheffinge tot God voor J. D. V.

Toon: *Indien de hoop en't vierige verlangen.*
Of: *Pſalm* 8.

1.
O God! mijn God, gy aller geeſten Vader,
Des Leevens-Bron. Ach Vader! komt wat nader,
Woon in mijn hart, ja woon daar eeuwiglijk,
Veſt in mijn ziel uw' hemels koningrijk.

2.
Plant daar uw troon, ſalf my daar tot een koning,
Ten eind' ik drijf uit mijne ziele-wooning
Al 't ſondig vuil, dat my van u vervremt,
En my wel-eer ſoo angſtig heeft beklemt.

3.
Ik wil dan, Heer, uw Naame ſteeds belijden,
En met uw' hulp aanvangen dus te ſtrijden,
Als David dee (dien lieve harpenaar)
Die in uw' Naam hem gaf in doods-gevaar.

4. Ik

4.

Ik wil dien Reus, den Tooren nedervellen,
Die schamp're gast, die my ook plag te quellen,
Ontwaapenen, Heer, door uw' sterke hand
Hem klooven 't hooft, en maaken aan een kant.

5.

Den ouden mensch en mag niet langer leeven,
Ja geen gena wil ik meer aan hem geeven,
Maar strijden tot hy neder is gemaakt,
En waaken, dat hy nimmer weer ontwaakt.

6.

De snoode sond', en 's vleesch doortrapte lusten,
Met al het geen dat my ooit plag t' ontrusten,
Mijn sondig vleesch, al 's werelds oud en nieuw,
Seg ik tot in der eeuwigheid adieu.

7.

Want ik heb nu veel beter goed gevonden
Voor mijn gemoed, dat my gansch heeft verslonden:
Dat zijt gy God, die ons uw' gunste toont:
Want door 't geloof gy in mijn harte woont.

8.

Gy laat uw liefd' in my krachtdadig werken,
Gy zijt dat Goed, dat my alleen moet sterken;
Gy zijt dat Brood, dat ziele-krachten geeft,
Door wiens genot mijn ziel oneindig leeft:

9.

Ja nu al leef in 't land der Engelingen,
Waar door mijn ziel inwendig op moet springen,
Tot u mijn God, gy God, die eeuwig leeft,
Die uit uw' liefd' ons allen 't leeven geeft:

10.

In 't Hemelrijk, al waar de Seraphijnen
Voor 't aangesicht van uwen troon verschijnen,

Me

Met ſoet geſang uw' heil'gen Naam ter eer,
En uwen Soon, mijn alderliefſten Heer.

II.

Ach! laat my ook in die gemeinte koomen,
By 't Lam, de wenſch van alle waare vroomen,
By u, mijn God! in 't hemels kouinkrijk,
In alle weeld' en leeven eeuwiglijk.

Aan N. N.

Toon: *'t Is goed Kapucijn te zijn, &c.*

I.

Dat 's al JONK- een dapper HEER,
Die ſijn tochten kan betoomen,
En om nooit weer op te koomen,
Slaat als voor ſijn voeten neêr;
Houdſe door Gods vrees gebonden.
Hy is wijs en wel geleert,
Die ſijn luſten heeft verſlonden,
En hem ſelven overheert.

2.

Heer te weſen van 't gemoed
Is een ſaak de beſt' op aarde,
En wel d'aldermeeſt' in waarde,
Die beſit het grootſte goed;
Maar die 't milt is ſlaafs gevangen,
Schoon hy buiten banden gaat:
Want ſijn luſten hem verhangen
Dikwils aan een ſijden draat.

3. Die

3.

Die den Tooren nederveld,
Toont veel meer en grooter krachten,
Als die Steden, wijd van grachten,
Wind door vleeſelijk geweld:
Maar der ſonden ſlaaf te blijven,
Sonder boete, ſonder tucht,
Schoon hy wonder kon bedrijven,
Kieſt wel ongejaagt de vlucht.

4.

Die hem ſelf hier overwind,
En dus word van nieuws herbooren,
Schoon hy ging 'er ganſch verlooren,
Is een God-verkooren kind,
Heeft gemak en ruſt en vreede,
Waar dat hy hem keert of wend,
Aan hem ſelfs en and're mede;
Maar het tegendeel elend.

5.

Die altijd het goede doet,
Heeft een Paradijs inwendig,
Groote ſchatten, die beſtendig
Staan in voor- of tegen-ſpoed:
En al waar hy komt getreeden,
Draagt altijd hem ſelven mee,
Leeft in ſtille ruſt en vreede
Midd' in 's werelds woeſte zee.

6.

Die ſijn ſinnen wel beſtiert
En bewaard een rein gewiſſe,
Sal dat beſte goed niet miſſen,
Hoe de weereld woed en tierd:
In of mooi of buijig weeder,
Ja in allerlei geval,

Of het lot hem gins en weeder
Slaat gelijk een ronde bal.

7.

Die vereenigt is met God
En met Jesus, sijnen Soone,
Mag verwachten 's leevens kroone:
Of men hem nu houd voor sot:
Want hy kruist alhier de Weereld,
Ja de Weereld kruist hem weêr:
Dus mag hy wel zijn bepeereld
Met de name van Jonkheer.

Boetbeede, om Goddelijke troost, voor A. T.

Twee-spraak, Klaager en Goddelijke Trooster.

Stem: *Een dorstig Hert dat voor de honden vlied.*

Sond-rouwige ziele.

1.

Help God! ach help! sie aan uw arme maagd,
Die onder 't pak van lijden, 't welk sy draagt,
Byna beswijkt; haar hart omvangt een nood,
Die 't leeven brengt op d' oever van de dood;
Jaa 't water is my aan de lippen, Heer!
Ach haal my op, of ik moet sinken neêr.
De oorsaak, Heer! dat ik soo treurig schrei,
En vol van vrees uw ongena verbei,
Is dat ik ben vol sond', van deugden bloot:
Waar uit ik wagt een eindeloose dood.

 2. Ver-

2.

Vergeeffe my, verhoor mijn droeve beê.
Wild toch goed zijn, uw Naam die brengt het meê.
Betoon aan my uw goedheid, goede Heer!
Hierom val ik voor uwe voeten neêr,
En hang, en kleef, jaa fleep U achter aan,
En fal U ook niet eerder laaten gaan,
Voor dat gy my, ô Heer! gezegend hebt,
En mijne ziel door uwe kracht herfchept,
Door 't foet geniet van vrede en genaa,
Waar door 'k in hoop op uwe weegen gaa.

3.

Een blikje maar, een ftraaltje van uw liefd'
Vergun my, Heer! (indien het u beliefd.)
Strooi vonkjens van uw vuur des Altaars of
Op mijne ziel, foo fingtfe uwen lof.
Uw overvloed, verminderd daar door niet,
En 't baat my veel in dit mijn fwaar verdriet:
Doch foo het uwe goedheid niet behaag,
Maar wil, dat ik dit pak noch langer draag,
Al wat gy doet, ô Heer! is wel gedaan,
Wild my in 't eind, maar eens hier van ontflaan.

Goddelijke Trooster.

4.

Dat 's goed, ô ziel! dat gy het foo bevat;
Dit treuren is een rijke zielen-fchat:
Gy dwaalde feer, eer gy dus waard verneerd,
En 't vals bedrog des werelds had geleerd.
Bedroeft na God te zijn een korten tijd,
Daar door word gy in eeuwigheid verblijd.
God flaat wel gaa uw traanen en gebeên,
En teldfe op, jaa licht wel een voor een;
't Gefucht dat vlucht van u tot God om hoog
Veel fnelder als de pijlen van een boog.

5. Uw

5.

Uw Hoofd, Gods Soon, is u ſoo voor getreên,
Volg gy hem naa met all' ſijn waare leên:
Dit leeven toch is maar een ſtipje tijd,
Wanneer gy oogd op d' onverganklijkheid.
Als gy nu word uw Hoofd en Heer gelijk,
Soo neemt hy u voor eeuwig in ſijn rijk.

Sond-rouwige ziele.

Wat raad hier toe? *G. T. Gaa willeloos tot hem,*
Die 't al vermag; Hy roept, volg maar ſijn ſtem.

Sond-rouwige ziele.

Hier ben ik, Heer! hervorm my tot een beeld,
Waar in den aard van uwen Soone ſpeeld.

6.

Mijn ſmaak, mijn ſpraak, mijn gang, en oogen-leên,
Mijn wil, mijn hart, laat alles zijn beſneên,
Mijn hand, mijn voet, mijn leden, klein en groot,
Wild die al t' ſaam toch brengen in den dood:
Schoon dat dit baard in my een grooten ſtrijd,
Wijl 't vleeſch den geeſt ſijn welvaart ſeer benijd,
Den Satan ook, nu hy bemerkt 't verlies,
Bruld als een leeuw, nu ik het beſt verkies;
Maar 't ſchaad my niet, al is hy vol van nijd,
Want gy mijn rots en eeuwig bolwerk zijt.

7.

Uw lieven Soon die randen hy wel aan;
Hoe ſoud het dan met my nu beter gaan?
Als ik u trooſt maar in mijn hart gevoel,
Soo vind ik ruſt, al maakt hy groot gewoel.
Sie toch mijn jeugd en jonkheid goedig aan,
En leer my, Heer, op uwe wegen gaan:
Doch ſoo ik val, laat my dan leggen niet,
Want dan was ik voor eeuwig in verdriet.

Maar recht my op, en leid my met uw hand
De kruisweg door, naa 't eeuwig Vaderland.

8.

Ik waar d'er graag, een zieltje min of meer
En engd 'er niet, mijn overgoede Heer!
Uw Hemelrijk is wijd en groot genoeg,
Die 't minst daar heeft, die heeft 'er noch genoeg.
Help, goede Heer! ik kan en moet 'er zijn,
Al waar 't natuur noch al veel swaarder pijn.

Goddelijke Trooster.

Schep moed, ô ziel! Gods gunst sult gy ontfaên,
En door mijn hulp sal 't met u wel vergaan.
Gy hebt nu reeds gedaan een goede keur,
Want gy niet meer leefd na gemeene sleur;

9.

Maar pronk en praal en 's Weerelds ydelheid,
Met haar schijngoed hebt gy adieu geseid;
En 't aards gesteld voor eeuwig uit uw sin,
Want in uw hart huisd nu een heemel-min.
Nu moet voortaan ook angst'lijk zijn gewaakt,
Of 't komt licht weêr, 't geen ernstig is versaakt,
Sie toe, dat gy met Demas niet beswijkt,
Noch met de vrouw van Loth nooit om en kijkt.
Een Schip op strand een baaken is in zee:
Past gy niet op 't sal u geschieden meê.

10.

Volg stip het best, en dat uit alle kracht,
En zijt en zijt geduurig op de wacht.
Op dat gy vroom uw korte daagen end',
Hier in 't vergeet, maar by my wel bekend.
Wat uw ontmoet, draag' u toch onbesmet
Naa Godes wil, en worstel in 't gebed;
Jaa hang God aan met bidden en geween,
Om in den Geest met hem te worden een;

Op

Op dat als 't komt, dat eenmaal koomen moet,
En u de dood van alles scheiden doet,

II.

Gy dan verblijd moogt spreeken uit de borst,
Kom, Heere, kom, naa U mijn ziele dorst,
Ontfang mijn geest, bewaarse in uw hand,
Om t'sijner tijd in 't eeuwig Vaaderland
By U te zijn verheerlijkt, als uw Soon,
In 't witte kleed, versiert met 's leevens-kroon.
Wat is dat groot daar mee te zijn vereerd,
Als alle rouw in vreugde word verkeerd!

Sond-rouwige ziele.

Loof nu, mijn ziel, mijn ziel loof uwen God,
Van wien u komt dit eeuwig saalig lot.

Danklied voor A. T. de boven-genoemde.

Stem: *Psalm* 103.

I.

WAt zijnder veel het leeven afgesneeden
Ter ontijd, Heer, en ik, ik leef noch heeden:
Hierom, mijn ziel, wees in den Heer verblijd,
Erken, erken sijn goedheid en genaaden,
En loof hem seer met lofsang en met daaden,
Soo lang gy leefd, jaa sonder eind van tijd.

2.

Lof, eeuwig lof zy U mijn God en Koning,
Dat schoon gy word gediend in uwe wooning
Van d' eng'len-schaar, dat talleloos getal,
Waar by ik ben gelijk als niet met allen,

Gy echter U mijn dienst laat welgevallen;
Jaa 't is Uw lust dat ik U eeren sal.

3.

Maar saalig Heer! oorsprong van alle dingen,
Van U is 't al, wat ik U kan toebringen:
Soo dat uw liefd' maar naa mijn welvaard haakt.
Want ik het al van u eerst moet ontfangen,
Wanneer ik 't dan aan U maar weeder-lange,
Soo zijt gy daar op 't hoogste meê vermaakt.

4.

Mijn ziele moet in lof en dank verdwijnen,
En smelten weg, als sneeuw voor 't sonneschijnen,
Want gy my eerst gelokt hebt en genood
Door uwe liefd', schoon ik niet ben van waarden,
En gy een Vorst van hemel en van aarden.
O Heer! wat is, wat is uw liefde groot!

5.

Jaa gy hebt my als achter naa-geloopen,
Op dat ik sou mijn liefd' aan d' uwe knoopen;
Schoon ik was gansch verbasterd en ontaard,
Soo stond gy noch met wijde armen oopen,
Om my t' ontfaên, toen ik tot U quam loopen
Met sond'-berou, ô Heer! ik ben 't niet waard.

6.

Want gy wild graag en goediglijk vergeeven
De sonden al, die ik ooit heb bedreeven,
En brengen my in 't eeuwig koningrijk.
Gy quaamt als uit uw throon en zetel daalen,
Om my van d' aard ten hemel op te haalen:
Voor deese liefd' en goedheid ik beswijk.

7.

Niet soo, mijn ziel, maar wild noch eens afdaalen
In liefds afgrond, en 't grootst daar uit ophaalen,
't Welk is, dat gy, ô liefd'! uw liefsten Soon
Voor

Voor my den dood aan 't kruis hebt laaten ſterven,
Op dat ik ſou het eeuwig leeven erven,
Benevens hem verheerlijkt op ſijn Throon.

8.

Al moſt ik nu gelyk een wormpje kruipen,
Van elk veracht, langs d' aarde heenen ſluipen,
Noch ſou ik zijn in U ſeer wonderrijk;
Dewijl gy zijt mijn God, en goede Vader,
Mijn ſchild, mijn loon, mijn trooſt, mijn liefde-ader,
Hier in der tijd en naamaals eeuwiglijk.

Hartsopheffinge voor een jong Chriſten, M. d. W.

Toon: *Pſalm* 8. Of: *Indien de hoop.*
Of: *Gedenk, ô Heer! aan David en al 't lijden.*

1.

Heilrijke God, laat uwen milden zeegen
Mijn leidsman zijn, dat ik op uwe weegen
Standvaſtig gaa. Schoon voor- of teegen-ſpoed
Mijn ziel beſtrijd, dat my nooit val de moed.

2.

Geef dat een vuur van liefd', en van gelooven
Mijn boeſem vul, dat nimmer uit mag dooven,
Door ſoet, hoe ſoet, of quaad, het quaad mogt zijn;
Door liſt verniſt, of glimp van wereldś ſchijn.

3.

Maar dat mijn deugd geſtadig aan mag waſſen
Door alles heen, ſelfs door vervolgings plaſſen
En ziele vuil, dat heimelijk aankleeft,
En aan 't gemoed niet weinig hinder geeft.

 4. Ik

4.

Ik ben noch jong en swak in uw' gebooden;
Dies is uw' hulp my hooglijk van nooden.
Ach Heere! help, ach Heere! staa my by,
Op dat mijn wil in U geheiligt zy.

5.

Ik soek mijn liefd' aan d' uwe vast te knoopen,
En Jesus ook op 't kruispad naa te loopen:
Dat ik hem vind in waarheid, niet in schijn,
Om als een Geest te saam' vereent te zijn.

6.

Als ik uw wil mijn liefste wil laat wesen,
Soo mag ik zijn uw liefste uitgeleesen.
O heerlijk lot! van U my toegeseid:
Daarom mijn ziel soo seer nu is verblijd.

7.

Dit is de reên, uw overgroote liefde,
Daar meê gy my mijn harte soo doorkliefde,
Dat als ik denk aan uwe Majesteit,
Soo smelt ik wech in mijne nietigheid.

8.

Want ik maar stof en slijk ben van de aarde.
Gy zijt de grootst', en ik de kleinst' in waarde;
Nochtans wilt gy my maaken U gelijk,
En voeren my voor eeuwig in uw Rijk.

9.

O groote liefd'! by geen op aard' geleeken,
Onmogelijk naa waarde uit te spreeken,
Want al het uw gy aan den uwen schenkt
In 't Hémelrijk, en haar uit liefde drenkt.

10.

O God! mijn God, groot zijt gy van genaaden,
Uw weelden zijn een zee om in te baaden;

En dat niet ſlechts voor eenen korten tijd,
Maar onvermoeid in alle eeuwigheid.

II.

Want mits de ſtroom des leevens daar ſal vlieten,
Sal m' alle vreugd' en welluſt ſtaag genieten,
Daar 't glanſig licht van U, ô grooten Heer!
Verſaden ſal, en haaken-doen na meêr.

Aan de Jeugd.

Stem: *Wat is de Meeſter wijs en goed!*

I.

Kom ſing of lees gy jonge liên
Met aandacht dit gedicht,
Mijn liefde ſult gy t' uwaarts ſien,
En ook uw' wet en plicht.

2.

Gy jaagt doorgaans na ſchat en eer
En welluſt, dat gy hijgt;
Wel aan, ik geef u raad en leer,
Waar door men die verkrijgt.

3.

Ik ſtuit u niet in deſe ſaak,
Ik wil dat gy maar let,
Dat gy uw luſt en hoogſt vermaak
In 't lievens waardig ſet.

4.

Soekt gy rijkdom? de waare ſchat
Die word hier niet geſien,

Gy vindſe in Gods rijke ſtad,
Door d' aardſe hier te vliên.

5.

Soekt gy de eer? ſoek eer by God
En Jeſus Godes Soon,
Die geeft u 't waardigſt' eeren-lot,
En ſteld u op ſijn throon.

6.

Soekt gy na wellust? ſoek die recht,
Al d' aard' is vol verdriet,
S' is in den Hemel wech gelegt,
Hier, hier en is ſe niet.

7.

De regte wellust, eer en ſchat,
Die kracht heeft, geur en klem,
Die woond in Godes vreugde-ſtad,
Het nieuw Jeruſalem.

8.

Die 's Hemels ſchat eens na waardy
Op aarde kon bevroên!
Ik meen in plaats van ſpooren, hy
Wel toomen had van doen.

9.

Soekt gy cieraat van pronk of praal,
Van koſtelijke kleên?
't Is ook al me in 's Hemels zaal,
Wees daar doch me te vreên.

10.

Soekt gy na wijsheid, prentſ' u in
Uit Gods-gewijde blaên,
Die zijn vol pit, vol merg en zin,
Ja zijn daar mee belaên.

11. Als

11.
Als gy hier na dan ſtaadig ſtreeft,
  Dat gy Gods heilig Woord
Getrouwelijk en wel beleeft,
  En yv'rig vaart in voort.

12.
Dan krijgt gy ſchat, dan krijgt gy eer
  In ſulk een overvloed,
Dat daar al 's werelds ſchat heel veer,
  En eer voor wijken moet.

13.
Een heilig Prieſter gy dan zijt
  Voor 't aanſchijn van de Heer,
Wees heilig voor ſijn Majeſteit,
  Want heilig is de Heer.

14,
Jaa Koning, Prieſter te gelijk,
  In waarheid, niet in ſchijn,
Is hier de weg naa Godes rijk,
  't Mag ook niet minder zijn.

15.
Een Koning is hy die met kracht
  De ſond' treed met de voet,
Sijn driften heeft hy in ſijn macht,
  Is Heer van ſijn gemoed.

16.
Een Prieſter is hy, die gebeên,
  Vermengt met dank en lof,
Als reukwerk door de wolken heen,
  Opſend in 't Heemels- hof.

17.
Nu jonge liên bedenk dit wel,
  En vang 't met vreugden aan,

Soo gy de weegen naa de hel,
Hier gaaren mis wild gaan.

18.

't Is beter God een korten tijd
Te dienen, en dan wel
Te zijn in alle eeuwigheid,
Of anders in de hel;

19.

En koomen daar de worm niet ſterft,
't Vuur niet word uitgebluſt,
Daar m' eeuwiglijk Gods aanſchijn derft:
O vlied der ſonden luſt,

20.

En ſchik u naarſtig tot de deugd,
En wild de ondeugd vliên,
So ſmaakt gy eindelooſe vreugd,
Daar gy uw' God ſult ſien.

Aan de Jeugd.

Stem: *Wel aan, ô alle Vroomen!*

I.

Kom hoor naa mijne reeden
O leidelijke Jeugd,
Hier word gy toe gebeeden,
Van een, die u de deugd
Op 't hoogſte aan wil raaden,
t' Aller tijd;
Op dat gy Gods genaaden
Seeker zijt.

2.

Heb God altijd voor oogen
In al uw doen en laat,
Mijd als de pest de loogen,
De sond' en yd'le praat:
Want God doch alle dingen
Wel kan sien,
En hoordse, hoe geringe
Die geschiên.

3.

Wild nooit u selven wreeken,
Geen quaad met quaad beloond,
Al hoord gy leug'nen spreeken,
Daar meê m' u smaad en hoond:
Want God dat sonderlinge
Wel behaagd,
Als gy om goede dingen
Smaad verdraagd.

4.

Het zy om slechte kleeren,
Of dat gy by goe liên
Gestaadig gaat verkeeren,
Daar sy u steeds by sien:
Of dat gy niet wild loopen
Meer by haar.
Sy sullen 't swaar bekoopen
Met elkaar,

5.

Soo sy haar niet bekeeren;
Maar gaat gy voort in 't goed,

En dient den Heer der Heeren
Met een oprecht gemoed.
Hy die het juk des Heeren
Van jongs draagd,
Aan d' Alderhoogste Heere,
Meest behaagd.

6.

Vrees Vader ende Moeder,
Naast God, uw Opperheer,
Soo hebt Gy hem tot hoeder,
En sal van naa en veer
Op u en uwe weegen
Gaade slaan,
En u ook nooit verleegen
Laaten staan.

7.

O! die haar gantsche leeven
Al vroeg aan God de Heer
Ten offerhande geeven,
Na Christus reine leer,
En schoppen gansch de wereld
(Vol schijn-goed)
Hoe mooi, hoe schoon bepeereld,
Met de voet.

8.

Die sullen aan het ende
Van haares leevens tyd,
Als meenig vol ellende
Dan hoop'loos kermt en krijt,
Vol vreugd en blydschap weesen;
Want de Heer

Verlaat die hem recht vreesen
Nimmermeer.

9.

En als de gantsche aarde
In vuur en vlam sal staan,
Dan sal de Heer vol waarde
Haar in sijn Rijk ontfaan,
Daar 't alles is begeerlijk
Rein en fijn,
Soo soet, soo schoon, soo heerlijk
Als 't kan zijn.

't Eeuwig wee, of 't eeuwig wel,
In den hemel, of de hel,
Scheelt soo veel, dat geenig scheel
Daar by haald in eenig deel.
't Zy gy jong zijt ofte oud,
Sie toe dat het u niet rout,
Dat gy 't goede hebt versuymt,
Als gy eens de wereld ruymt.

De lieve en ſoete Mei
Voerd menſch en vee ten rei:
Sy geeft een beelteniſſ'
Der weêr-verrijſeniſſ'.

MAI - LIED.

't Recht gebruik der Schepſelen.

Toon: *Geſwinde Boode van de Min.*

1.

God geeft ons weer de ſoete Mei,
Weg is 't Winter-quaad:
Soo dat het grage Vee ter Wei
Weeldrig graaſen gaat.
Onſen Heer
Denkt nu weer
Aan 't Verbond,
Eerſt gegrond
Wel ſterk,
Toen hy Noach leid' uit d'Erk,
Dat de Wereld ſouw
Blijven in den bouw',
En in volle duur,
Tot ſe ſal vergaan door vuur.

2.

Den grooten Huisvoogd, die verblijd,
Soo wel vee als menſch,
Met zeegen, dauw en vruchtbre tijd,
Alles vloeid na wenſch:
Al het goed,
En het ſoet
Dat men ſiet
En geniet
Van hem,

Geeft een overtuigbre ftem:
't Vrolijk Sonne-licht
Roept voor ons geficht,
Door fijn gouden fchijn:
Hoe foet moet den Maaker zijn!

3.

Het frifle knopje vol en rond,
Staat vaft en belooft,
Als met fijn bloeifel in de mond,
Overvloed van ooft;
Weit en graan
Siet men ftaan,
Als een Wei
In fijn klei,
Daar 't fchiet
Gaaf, en weeld'rig als het riet.
't Pluim-gedierte veft
Op 't geboomt' fijn neft,
Of in 't ruige groen,.
Om fijn Jongen uit te broên.

4.

Men fiet des morgens al den Hof
Als verfilvert ftaan,
De peerlen van het vochtig ftof
Hangen aan de blaên:
En dan is't
Weer verfrift,
Dat het mag
Door den dag
In ftand
Blijven of de fonne brand,
Die ter middag ftraald,
Sachjens nederdaald,

Lar

Lange ſchimmen maakt,
En al gloeijend' onder raakt.

5.

En dat ſoo heerlijk bly gelaat
Geeft ons moed en hoop
Van noch een ſchoonen dageraad,
(Na gemeenen loop)
Of indien
Wy voorſien
Dat 'er vocht
Vallen mocht,
O! dan,
Dan verheugt den Akkerman;
't Is een zeegening,
En veel beter ding,
Als het edel goud,
Voor des menſchen onderhoud.

6.

Het wilt-gevogelt, onderwijl,
Queetert vaſt en queeld
Met ongeleerde ſtem en ſtijl,
Die niet licht verveeld,
Door 't geluit
En gefluit,
Als het ſingt
Dat het klinkt
Door 't bos,
Doet het van Gods eere los:
Sijne gorgeling
Baard verwondering
In 't opmerkend hert,
Dat in 't ſichtbaar nooit verwert.

7.

Dus menschen, soo gy d' aarde mind
Slegts om 't aardse soet,
't Is wis dat gy God nimmer vind,
Die uw' lust voldoet.
Door dit slecht
Moes-gerecht
Word de lust
Nooit geblust
Maar maakt
Datse meer aan 't branden raakt.
Hy, die 't aardsch verkiest,
's Hemels God verliest.
't Aardsche is ydel kaf,
Maak 'er dan geen hemels af.

8.

Soo 't fluiten van de Nachtegaal
U te met verheugd,
Denk dan hoe d' Eng'len in Gods zaal
Singen met geneugd,
Voor den Troon
Van Gods Soon
't Nieuw gesank,
Met een klank
En maat,
Welker vreugde nooit vergaat.
Kies dat voor uw deel:
Want in 't aardsch prieel,
Wie sig daar vergaapt,
Licht sijn eeuwig heyl verslaapt.

9.

O goede God! almachtig Heer,
Druk daar in 't gemoed
Den voorsmaak van, die langs hoe meer

Ons

Ons verlieven doet
Op die Mei
En gerei,
Dat den Geeſt
Op het feeſt
Van 't Lam
Wacht met Vader Abraham:
Daar gy 't ſalig tal
Alles zijt in all'.
Och wierd dit gelooſt!
't Aardſche ſchoon waar haaſt gedooſt.

't Aardrijk roept als overluit,
Godes macht en order uyt,
Son en maan en flonker-ſterren,
Die nooit in hunn' loop verwerren,
Spreeken dit; en 't heeft ſijn klem;
't Minſt geſchep dat is een ſtem.
't Minſte zantje, 't minſte ſiertje,
Selfs het allerteerſte diertje,
Roemt de macht van d' Opperheer,
En verbreid ſijn lof en eer.
Bloempjens, die op ſteeltjens preeken,
Komen dit volmaakt te ſpreeken;
Al wie my met aandacht ſiet,
Kent gy dus mijn Maaker niet?
Soo wel klein als groote blommen
Godes lof aldus uitbrommen,
Dit doen ſy ſoo lang ſy ſtaan,
En afvallen hunne blaên.
Alle ſchepſels op der aarden
Houden 's Heeren lof in waarden.
Dit beſluit is vaſt en wis,
Wijl niets van ſich ſelven is.

Een wel-beplanten Hof,
Met Boomen, Kruid en Bloemen,
Geeft lucht, en vreugd, en ſtof
Om op Gods hand te roemen.

Op 't bovenſtaande.

Gods lof
In 't Hof.

Sie hoe weêr de ſwarte aard,
Bloemtjens geeft van ſchoonder aard,
Die gevlamt, getant, gerand
Zyn, geſchildert van Gods hand,
Met een ſchoone verf en kleur,
Met een geeſt vol kracht en geur,
Dat geen Schilder nooit en geeft,
Schoon hy ſchetſt zoo lang hy leeft.
Die nu cierlyk in den hof
Luid uitbrommen Godes lof.
Wat wil ons dit ſchepſel leeren,
Dat wy in den hof des Heeren
Gode moeten vruchten draagen
Na ſyn Godlyk welbehaagen,
Hem door goede werken pryſen,
En uit 's werelds drek opryſen:
Op dat wy gelyk de rooſen
In des Heeren luſthof blooſen,
Ja in 's Hemels goude zaalen
Eeuwig mogen zeegepraalen.

Aan Buite-Weesvaders en Moeders.

Eerwaarde Weesvaders, en ook gy Weesmoeders,
Mijn Suſters in Chriſtus, mijn waardige Broeders;

Ei! laat ons d' onnosele Weesen haar saaken
Met yver tot eigen in 't nieuwe-jaar maaken,
Om alle de lasten gelijk'lijk te draagen,
Door met onse schouders het Huis t' onderschraagen,
Om staadig te trachten geduurig te letten,
Bediende en Kinders goed' orders te setten,
Om 't goedje der Weesen in waarde te houwen,
Op dat ons goelieden noch meerder vertrouwen:
Want als sy met waarheid van niemand iets hooren,
Als dat wy ons quijten gelijk wy behooren,
Dan sullen de gevers meer geven met vreugden.
En als wy, als lievers van kenniss' en deugden
De Kinders van jongs af de vreese des Heeren
Geduurig inscherpen en naarstelijk leeren;
O! dan sal den Heere, des leevens Bron-ader,
Ook over ons Weeshuis zijn Opper-Weesvader,
En laaten sijn zeegen daar over uitvloeijen,
Op dat het noch meerder mag groeijen en bloeijen:
Want 't is toch al ydel wat bouwers al bouwen,
Als onse God daar aan geen handen wil houwen.
't Voegt ons dan de Kinders door reeden te wekken,
En door een goet voorbeelt ter deugden te trekken,
En zijn haar een wachter, een licht, en een baaken,
Op Sions muragie, met voor haar te waaken,
Op dat sy ons worden een roem en een kroone,
En eeuwig verstrekken, als God sal beloone
De vroomheid en deugden in 't eeuwige leeven,
En sien daar de Kinders van God ons gegeeven.

Op 't bovenstaande.

Die hier Gods Wet
Houd onbesmet,

En

En d' arme Weesen
Hulp heeft beweesen,
En in haar nood
Gedeilt sijn brood,
Sal na sijn sterven,
Den Hemel erven.

Beschrijvinge van drie Standen der soo genaamde Christenen.

Heidensche Christen.

Een Heidens Christen, die sich draagd
Soo Burgerlijk, als 't hem behaagd,
Vertoont een rechten Huigelaar;
Want komt 'er kruis en groot gevaar,
Sijn tijdgeloof verdwijnt in rook,
En zidderd als het helsch gespook.
Hy hangt de huik staag na de wind,
Dan is hy dus dan soo gesind,
Hy draagt hem als een all'mans vriend,
Met 's werelds eer is hy gediend,
Op 't eere-kussen rust hy sacht,
Als een die daar niets boven acht:
De wol der schaapen en haar melk
Die, (want alsoo, segt hy, doet elk)
Soekt hy met eenen vollen loop;
By 't algemeen den grootsten hoop:
Hy is vernoegt en singt en queelt.
De Godsdienst, daar hy slechts meê speelt,
Die handelt hy noch met een schijn,

Van minſaam en toegeeflijk zijn.
Hy zeild met alle wind van leer
Ten haven in van ſtaat en eer.
Soo is 't alom, ſoo gaat het veel:
De vette ſoppen zijn haar deel.

Joodſche Chriſten.

Een Joodſche Chriſten leeft quanſuis,
Soo nu en dan wel onder 't kruis,
Om dat hy dit of dat gelooft,
Soo ſtoot hy hier en daar ſijn hooft,
En ſtaat daar op als een pylaar,
Of 't ſuiver Euangeliſch waar:
Dat maar hout, hooi en ſtopp'len zijn,
Die waarheid g'lijken in den ſchijn:
En eer hy van dien grond ſou gaan,
Sou 't land in twiſt en oproer ſtaan:
Een ander heeft al 't quaad gedaan,
Die rand, die grijpt hy dikwils aan,
En brengt ſijn naaſten in de ly,
En ſiet ſich ſelven ganſch verby.
Hy yvert voor de waare leer
Van Jeſus Chriſtus, ſijnen Heer,
Die hy niet kent noch van en weet:
Want Jeſus deede niemand leet.
Al wat hy doet is valſch, is mis,
Hy weet niet wat een Chriſten is.
Hy is een rechte fariſeen,
Die opgeblaaſen gaat daar heen,
Wiens mond gaapt, als een oven doet,
Van laſtering en hels gebroed,
Ja, 't diend met recht tot ſijn verwijt,
Hy ſwelt van bitt're haat en nijd,

Die hy maar overal uitbraakt,
Op al de geene die hem laakt:
Soo eigensinnig, trots en fier,
Dat hy gelijkt een monsterdier.
Dan toont hy eens sijn wolve-macht,
En dan wel eens sijn schaape-vacht:
Met dese huik is hy gediend.
Den satan is sijn boesem-vriend,
Hy volgd dien meester op sijn voet,
Als was hy wonder wijs en vroed.
't Is als of hy een zieltje vind,
Wanneer hy iemand overwind,
En brengen kan tot sijn verstand:
Daar reist hy om door zee en land.
Hy soekt sijn heul aan 's rijken staat,
Meêr als hy d' armen gaade slaat.
Hy is vernoegd en wel te vreên
Met uiterlijke plechtigheên:
Een mooije dop en slechte pit
Is sijn bedrieg'lijk heilloos wit.
Dan g'lijkt hy wijs, en dan wel sot,
En is sijn eigen-selfs afgod.
Hy yvert met stijfsinnigheid,
Vervreemd van reden en bescheid.
Dus strijd hy als een dapper man,
En siet noch deur noch venster an:
Sijn rad dat draait op dese spil,
Het mag dan kosten wat het wil:
Ja om te suiv'ren land en stad,
Soo voert hy selfs wel galg en rad,
En leeft in haat, in nijd, in twist,
Naar 't voorbeeld van den Antichrist:
Geen mensch bleef van vervolging vry,
Was d' Overheid soo wreed als hy.

Waar

Waar Christen.

Maar gy, ô Christen! Christen Held!
Die anders uw' slagörden stelt,
Dan 't Heidens volk of Joods gespuis,
Die Jesus geesseld' uit sijn huis;
Gy hebt een rein en vast geloof,
Dat elk onchristen van hem schoof:
Een hand vol eer, het 's werelds goed,
Betooverd' hun verdwaasd gemoed:
Door Godes Geest zijt gy verlicht,
En hebt een Hemels klaar gesicht,
Dat niemand kent dan hy, die 't heeft:
Want God in u inwendig leeft:
Met 's Geestes swaard, Gods heilig Woord,
Klampt gy uw' vyand stout aan boord,
Dat dringt door merg, en vlees, en been,
En dwars door hart en sinnen heen;
Dat hebt gy altijd scherp gewet,
Gy steunt op God in uw gebed:
Met dit geweer, daar gy mee strijd,
Indien gy maar voorsichtig zijt,
Sult gy een man, hoe wreed vermaard,
Verand'ren in een sachten aard,
Den wolf herscheppen in een lam,
Die by de kudde mak en tam,
In liefd' en vrede graast en weid,
En by het mestvee nederleid:
Hy word een schaap dat mild'lijk geeft
Sijn melk en wol, die 't over heeft,
En ondersteunt staag Weeuw'en Wees;
Leeft als een Engel in het vlees.

Dit is der Chriſt'nen galg en rad,
Dit zijn de muuren om haar ſtad,
Dit is haar ſwaard daar ſy mee ſlaan,
Dit is haar ſchild daar ſ' achter gaan,
Dit is haar wraak en ſoete gal,
Die ſy uitbraaken overal.
Waar door des menſchen gramſchap ſinkt,
Daar 't ziltig nat uit d'oogen ſpringt;
Soo dat het hart, wel-eer verſtaald,
Nu word tot ſtof en gruis vermaald.
Daar 't wild-gediert', de leeuw en beer,
Legt by de ſchaapen vreedſaam neêr,
Terwijl men 't jong geſpeende kind
By 't hol der baſiliskens vind.
Der Heil'gen ſchaar ſtormt op Gods rijk,
En neemt het in. (Wie 's haar gelijk?)
Sy rukken (als met hart en ſin)
Haar mede-menſch ten hemel in.

In alle ding te ſien op 't end,
Staat in des Wijſen hart geprent.
Een dwaas op 't tegenwoordig' ſiet,
Het eeuwige beweegt hem niet.

Ver-

Verjaardicht.

Stem: *O! grootheid van Gods liefd', &c.*

1.

Eerwaarde Moeder, nu gy tienmaal seven jaaren
Des leevens dagen teld, veel hooger sal 't niet gaaren,
(Gelijk ons Moses meld;) soo dat licht kon geschiên,
Dat w' uw' Verjaar-dag hier niet weder souden sien.

2.

Uw poortklok luid en klept, om u ter plaats te daagen,
Daar gy 't loon van uw werk voor eeuwig wech sult draagen;
Maar echter kon het zijn, dat ook wel van de geen',
Die hier ter maaltijd zijn (en om uw tafel heen,

3.

Als olijfspruiten staan) noch eerder souden sterven,
Als gy, en in haar jeugd het tijd'lijk leeven derven.
Wat is het leeven ook? een rook, een damp, een mist,
Soo kort: noch word het, laas! soo roekeloos verquist.

4.

Eer dat het leeven hier ter deegen is begonnen,
Soo is des leevens-draad ten einde afgesponnen:
Maar laas! wat leit hier aan, 't is haast genoeg geleest,
Wanneer de ziel met God sich vast vereenigt heeft.

5.

Gy zijt nu oud en swak, uw' leeden zijn aan 't strammen
En uw' benauwde borst doet dikmaal u beklammen,
Door

Door bangigheid en ſweet: dit maakt u d'aarde moe,
Uw lighaam ſucht na't graf, uw' geeſt na Gode toe.

6.

Eerwaerde Moeder-lief, wy danken u te gaader,
Voor uw' gedaane moeit', en onſ' eerwaarde Vader
Wy ook gedachtig zijn. Gy hebt ons opgevoed,
En aan ons wel-gedaan, na lighaam en gemoed.

7.

Gy zijt, naaſt d'Opperheer, den oorſpronk van ons leeven,
Waar van wy onder God u ook de eere geeven:
Hy breng u door geloov', en liefd', en matigheid,
En 't kinderbaaren heen tot in de eeuwigheid.

8.

Op dat gy ſeggen moogt in 't eeuwig heerlijk leeven;
Sie daar mijn kinderen, van Gode my gegeven.
Alwaar dan alle pijn en ſmart ſal zijn ten end,
En alle moeit' en rouw in vreugden omgewend.

9.

Mijn lieve Moeder wilt uw korte tijd beſteden,
Die u noch overſchiet, in vierige gebeden,
Gelijk als Hanna deê, de dochter Phanuels;
En hoopt op God, de Heer, de Konink Iſraels.

Niet ſnelder als de tijd,
Die onherhaallijk ſlijt,
En ſachjens heene glijd.

Op het Uurwerk.

Elk ſlagje dat het onruſt ſlaat,
Knipt iet af van mijn leevens-draad:
Elk is een ſtap als na het graf:
Soo kort mijn tijd'lijk leeven af,
En ſpoed ſich na de eeuwigheid.
Dies wenſcht mijn ziel, wanneer ſe ſcheid
Van 't lijf, datſ' eeuwig leeven mag,
Daar duiſend Jaar is als een dag;
Daar tijd, noch uur, noch Son, noch Maan,
Nooit op, noch onder ſullen gaan.

Tot trooſt van R. V. B. in ſijn ſwakheid des lichaams.

Toon: *Al die woont in 's hemels troonen.*

1.

O! mijn waarde vriend Beekhoove,
God verſterk u vaſt geloove,
Dat gy waarlijk zijt bereid,
Als uw ziel van 't lichaam ſcheid,
En uw leevens-draad ſal kerven,
Als gy koomen ſult te ſterven,
Dat gy moogt in vreede gaan,
Langs doods algemeene baan.

2.

Hier kunt gy niet eeuwig leeven,
't Leeven ſal u haaſt begeeven,

H Daar

Daar gy, als met eene ſtoot,
Erft het leeven, door de dood.
Maar doods-noote moet gy kraaken,
Om des leevens-pit te ſmaaken,
Aller Eng'len leevens-pit,
Aller vroomen ſalig wit.

3.

Hier moet gy een weinig klaagen,
Pijn en ſmarten lijdſaam draagen,
Nu gy op doods-oever ſtaat,
En u 't leeven haaſt verlaat.
'k Wenſch dat God hem tot u wende
Met veel trooſt in uw' elende,
Dat gy gaan moogt ſeer verheugd,
In een eindelooſe vreugd.

4.

Dat gy langs ſaphiere trappen,
Moogt ten Hemel binnen ſtappen,
En met Eng'len zijn verſelt,
Daar ons 's Heeren Woord van meld,)
Die op eene wolke-waagen,
Uwe ziel dan ſullen draagen,
Uit veel pijn en groote nood,
Tot in Vader Abrahams ſchoot.

5.

Ja tot in den derden Hemel,
By dat lief en ſoet geweemel,
En daar eeuwig, eeuwig zijn,
Voor der Goden Gods aanſchijn.
Wel mijn vriend, ô dit zijn dingen!
Moet uw hart niet vrolijk ſpringen,
Als gy aan die ſaaken denkt,
Daar de Heer u meê beſchenkt?

6.

Als gy zijt in 't eeuwig leeven,
Sal ſich Gode overgeeven,
Om te weſen al in al
Aan het vroom en ſalig tal.
Dit ſal vaſt en ſeeker weſen:
Want dus is het dat wy leeſen.
Hoort mijn Soone, hoort eens nu,
Al het mijne dat is uw'.

7.

Niet voor korte tijd of ſteeden,
Maar in alle eeuwigheden,
Leeft gy in de hoogſte vreugd,
In een diepe ziel-geneugt;
Daar men ſich ſtaag-aan ſal baaden,
In de zee van Gods genaaden,
In Gods hemels koninkrijk,
Eeuwig, eeuwig, eeuwiglijk.

8.

Sonder kommer, ſonder wroeging,
In een volle ziel-vernoeging,
Daar men af noch toe en wenſcht,
Ganſch verengelt en ontmenſcht,
Ja vergodet, en als God zijn.
Dus te zijn ſal 't hoogſte lot zijn.
Hier ontbreekt my tong en taal,
'k Ben ten einde van 't verhaal.

9.

Daarom, waarde vriend Beekhooven,
Laat ons t'ſaam den Heere looven,
Of het waar de laatſte reis,
Hier op aarde in het vleis:

Laat ons soo te saamen singen,
Als twee aardse hemelingen,
Eer uw geest van 't vlees verschiet,
Dit verheuglijk swaane-liet.

Dat begint: *Ik ben de aarde moë.* fol. 43.

TROOST-RYM,

Op het overlijden van C. V. Walle, huisvrouwe van A. D. M.

Toon: *Al die woont in 's hemels throonen.*

1.

Waarde vriend, ei staak u weenen!
Uw Cicilia is heenen,
Uit de tijd in d' eeuwigheid.
't Is vergeefs gesucht, geschreid;
Haare geest is opgevaaren,
By ontelbre hemelschaaren,
Vry van alle aardse tucht,
Daar haar ziel om heeft gesucht.

2.

Haare loop is afgeloopen,
Daar valt nu niet meêr te hoopen,
Maar te koomen tot geniet,
Dat geen oog op aarden siet,
Hart noch ooren kunnen vatten,
d' Onwaardeerelijke schatten,
Die sy nu, en hoord, en siet,
Proeft en smaakt en staag geniet.

3. Proef

3.

Proeft en ſmaakt in 't bly vergaaren,
Van der afgeſtorven ſchaaren,
Diens getal ſtaag-aan vermeert,
Daar ſ' in 't midden by verkeert.
O hoe moet ſ' in liefde branden,
Als een ziel daar komt te landen,
Die voor ſtorm, gevaar, en ſtrijd,
Sich in eeuwigheid verblijd.

4.

Alle Geeſten daar gekoomen,
Ruſten veilig ſonder ſchroomen:
Jeſus heeftſe opgevoerd,
Daar geen quaal haar aan en roerd,
By het ſalig-tal der vroomen,
Heeft den Heiland haar genoomen,
Uit des werelds wilde zee,
En gebracht op 's hemels ree.

5.

't Salig heir aan 's leevens ſtroomen,
Toont een bly verwellekoomen.
O wat heerelijke vreugd!
Onbegrijp'lijk ziel-geneugt;
Als de waarde lieve vrinden,
Daar elkander vrolijk vinden,
Als den een na d' ander haakt,
Is men wonderlijk vermaakt.

6.

O hoe plag ſy wel voor-deeſen,
Met ons t' ſaam verheugt te weſen;
En te ſcheppen groot vermaak,
Als men ſprak van deſe ſaak;

'tWas of ſy in liefde blaakte,
Wijl die ſtof haar ſoo vermaakte:
Sou 't nu anders weſen? neen:
S' is verblijd in eeuwigheên.

7.

Daar ſy als de Son ſal blinken,
En de nieuwe wijnen drinken,
In het hemels koninkrijk,
En zijn Gode ſelf gelijk.
Daar het Lam in 's hemels zaalen,
Sijn Gemeinte ſal onthaalen,
En ſtaan haar ten dienſt gereet,
In een hemels blinkend kleed.

8.

Daar d' Apoſt'len en Propheeten,
By de Martelaars geſeeten,
Ja op Throonen zijn geſtelt;
Daar hunn' uitſpraak vonniſſ' veld
Over Iſ'rels ſes paar ſtammen,
Sien ſy 't vuur der helſe vlammen
Op de booſen neêr gedaald,
Daar de vroome zeegepraald.

GEDICHT

Op het onverwacht, doch ſoo lang-gewenſcht einde van CHRISTINA VEGSTER van OVERYSSEL;

Ontſlaagen van haar banden, en in den Heere geruſt den eerſten October, 's morgens ten 5 uuren, 1678. oud 33 jaaren.

Tweeſpraak.

1.

NU zijn wy onſe VEGSTER quijt,
Want haare Chriſtelijke ſtrijd
Is uitgekampt: de goede Heer
Sloeg ſijne oogen op haar neêr,
En redde haar uit veel elend,
Die hem en haar beſt was bekent.
O! wat heeft ſy hier niet geleên!
Wat heeft ſy hier niet door-geſtreên!

2.

Wie telt haar traanen en geween,
Haar ſuchten, kermen en geſteên,
Die haar de pijn na lijf en ziel
Afperſte? O! hoe bange viel
Haar eêl gemoed die naare ſtand;
Waar door byna haar ingewand
Verteerde, om dat ſy niet meêr
Den Heer kon volgen in ſijn leer.

3.

Haar lighaam was een zee vol pijn;
Den nood en kon niet hooger zijn;
De geest, haar aldereêlste deel,
Leed buiten maat en paalen veel.
't Gevoel van Godes gunst was heen,
Geen kracht noch opgang in gebeên,
Veel grouwsaamheden in haar geest,
Zijn haar gelijk een hel geweest.

4.

Dit nam vast toe van dag tot dag,
Soo dat sy haar geen uitkomst sag;
Noch hier, noch in der eeuwigheid.
O! wie drukt uit, wat swaare strijd
Haar ziel hier drukt, haar reine ziel,
Die 't eeuwig goed soo waardig hiel;
Sy twijfeld' ook of 't moog'lijk waar,
Dat sy hersteld kon zijn hier naar.

5.

Die twijfeling wast aan, vermeert,
Tot sy haar eind'lijk overheert,
De kragten, om dit weêr te staan,
Die waaren t' saamen weg gegaan:
Hier uit rees niet als nood op nood;
Ja banger bangheid als de dood:
't Verstand bleef gaaf en sag dit al;
Maar wachten noch een swaarder val.

6.

't Geen al dit leet begiet met roet,
Was het gesmaakte hemel-soet,
Dat sy genooten had, wanneer
Sy haar begaf tot God haar Heer;
't Geheug hier van dat baart nu smert,
Tot in het diepste van haar hert:

In

In plaats van dat genietſe nu,
De wanhoop, vreeſ' en alle gruw.

7.

Sy was een Maagd van groot verſtand,
Een Parel in ons Vaderland,
Met deugd verciert, bemint, geacht,
Een eer van 't vrouwelijk geſlacht:
Hierom heeft licht een booſe geeſt
Een dooren haar in 't vlees geweeſt,
Die veertien jaar haar heeft gequelt:
Maar nu is hy ten ſpot geſtelt.

8.

Die Mart'lares van onſen tijd
Is nu verloſt van alle ſtrijd.
Haar welzijn perſt my traanen uit,
Terwijl mijn pen dees woorden ſluit;
Doch 't is voor my een ſoet geween;
Nu is ſe wech, nu is ſe heen,
Daar ſy veel trooſt van God ontfangt,
Daar ſy ſoo lang heeft na verlangt.

9.

Mijn lieve Suſter, in den Heer,
Ik wens ik wens u hier niet weêr;
Maar liever dat ik by u waar,
By u en by die ſaal'ge ſchaar.
Gy ruſt in God vry van ellend,
Sulk ruſten zijt gy niet gewend.
Wat of, wat of gy nu geniet?
En nu al hoort en nu al ſiet?

d'Afgeſtorvene antwoord.

10.

Wat hoor ik daar voor overleg
Van mijne ſtand? wat ſoet geſeg

Komt my soo schielijk daar te voor,
En soo soet klinken in mijn oor!
O! 't zijn mijn vrienden in den Heer,
Die ik bemin en sy my weêr;
Sy zijn om mijne welstand bly;
Maar ik veel blijer nog als zy.

11.

Geen wonder is 't dat dit geschied,
In sulk een vreugd, uit sulk verdriet,
Soo onverwacht te zijn herstelt!
't Geen my wel eer was voorgespelt,
't Welk ik doen niet gelooven wou,
Dat voel, dat hoor, dat sie ik nou,
Dit denken sy nu ook van my,
En daarom zijn sy nu soo bly.

12.

Verheug u vry, ô soete schaar,
Die my als Habakuken waar,
Mijn Moeder, Broeders, Susters saam,
'k Bedank u in des Heeren naam;
Ja voor het minste troost'lijk woord
Dat uit uw' monden is gehoort;
God loond het u hier in der tijd,
En namaals ook in eeuwigheyd.

13.

En gy, ô dienstmaagd! 'k meen dat beeld
Dat ik in banden heb geteeld,
O lieve Suster! ô! zijt gy
Ook geen Onesimus voor my?
Gy waart my in mijn banden nut,
Hoe menigmaal hebt gy gestut
Mijn uitgeteerde sieke lijf,
Met soo veel bonkels hart en stijf.

14. En

14.

En mijne ſyd, die quaals-fontein,
Daar niet uit quam als groote pijn,
Door al mijn lijf en lenden heen,
Dat maakten my een droef geween,
Dat ik wel nacht en dagen lang
Lag met de traanen op de wang,
En dat quam dikmaals noch wel meeſt
Door 't geen ik leed in mijnen geeſt.

15.

In deeſ' elend, ſoo groot en ſwaar,
Gy altijd even willig waar,
Tot mijne dienſt: Ja ik beken
Dat ik het noch gedachtig ben,
Wat droeve naare dag en nacht
Wy t' ſaamen hebben doorgebracht:
Maar nooit geen bang en blyer tijd,
Als doen gy my geraakte quijt.

16.

Want, ô! dat was een wonder ding,
Soo 't op het laatſt met ons noch ging:
Gy hielt my vaſt wel met u bei,
D' een op mijn hooft, d' aar in mijn ſy',
Die beide waaren 't vel al af,
En niet bequaam dan tot het graf;
Gy dacht, de dood was niet ſoo na,
Soo dacht ik meê; maar hy quam dra.

17.

Ja byna in een oogenblik,
Gy ſaagt wel toe; maar weg was ik:
De Heer die quam in 't haan gekraai,
En haalde my; ô! 't was ſoo fraai,
Dat ik voorheen geen morgenſtond
Soo ſchoon voor my op aarden vond;

Want

Want toen my brak mijn aards gesicht,
Soo brak ook aan het hemels licht.

18.

God sond om my een Engel uit,
Die nam mijn ziel, gelijk een buit,
En vloog'er meê soo wonder hoog,
Ver door de sterren, uit uw oog,
Wiens glans en by-zijn ik genoot.
Hy voerde my in Abrams schoot,
En bracht my even-eens aldaar,
Of ik een tweede Laas'rus waar.

19.

Nu haaven' ik in sulk een baai,
Na soo veel stormen, daar 't soo fraai
En lief'lijk is: al mijn ellend
Heeft God in vreugden omgewent.
'k Rust nu in 't Hemels voor-poortaal,
By Martelaren, in Gods zaal,
En in haar rang word ik getelt,
Soo hoog ben ik van God gestelt.

20.

Hier is 't dat ik veel vrienden krijg;
Wiens naamen ik om reden swijg.
Wat gaf 't een vreugd doen ik hier quam;
En soo veel vrienden daar vernam.
Wel, saal'ge ziel, hoe mag 't dan gaan?
(Want uw' getal wast daag'lijks aan)
Als vader, moeder, wijf of kind
Daar niet den een den ander vind?

21.

Maakt dit geen droefheid voor 't gemoed,
Wat reeden die ons hier voldoet?
Als dat niet is het minst altoos,
Lijkt dat niet wel wat liefdeloos?

Wel,

Wel, lieve Vriend, dat waar onwijs,
Als dat hier waar in 't Paradijs;
Want dat sou smaken naar verdriet,
Die mensch'lijkheid en is hier niet.

22.

Dat 's maar natuur, ach! 't is te dwaas;
't Heeft hier noch in den hemel plaats,
Wy zijn vergodlijkt en ontmenst,
Men heeft hier niet als 't geen men wenst.
Wy rusten hier in Gode stil;
Want sijne wil is onse wil:
Al wat hy laakt dat laken wy,
En wat hy prijst dat prijsen wy.

23.

Wy zijn in 't Hemelse doorsult,
Met Godes Geest geheel vervult,
God is regtvaardig, trouw en goet,
In alles wat hy laat of doet.
Maar evenwel soo wenschen wy
Dat alle menschen waaren vry
Van sonden, op dat onse God
Haar deelden meê dit saalig lot.

24.

Al was 't hier vol, en d' aarde leeg,
Dat sou ons niet zijn in de weeg;
Wy en de Eng'len zijn verheugt,
Als toeneemt het getal in deugd.
Mijn ziel! keer weder tot uw saak;
O zee van vreugd! ô hoogst vermaak!
Waar vind ik dog de woorden uit,
Daar meê ik u mijn vreugd onsluit.

25.

Gods liefde stroomt ons rijk'lijk toe,
Wy worden nooit van looven moe;

De

De Heer die komt ons nu ſoo na
Met alle zegen en gena,
Dat ſtaag de ziel van vreugd ontſpringt,
En eeuwig eeuwig lof hem ſingt:
Is 't hier nu ſoo, hoe ſal 't dan zijn,
Als m' eeuwig ſien ſal Gods aanſchijn.

26.

Wy wagten nu dien grooten dag,
En wenſchen dat die komen mag,
Daar in dat Jeſus, onſen Heer,
Sal daalen met al d' Eng'len neêr,
En maaken ons hem ſelf gelijk,
En voeren ons na 's Vaders Rijk,
En ſetten ons in ſijnen Troon:
O liefd' van God en ſijnen Soon!

27.

Maar, Suſter, ſeg, ei ſeg ons voort,
Al watje ſiet, al watje hoort.
Mijn vriend, hoe kan dat doch geſchiên?
't Valt in geen ſterffelijke liên?
Let hier maar op, dat gy God vreeſt,
Hem lieft en dient. ſoo ſal uw geeſt,
Wanneerſe eens ontbonden is,
Ook ſmaaken deeſe erfenis.

28.

Maar noch een woord, mijn lieve vriend,
Dat u tot ernſt en yver dient,
Indien gy wiſt wat dat het is,
Te erven deſe erfenis,
Gy ſoud ſoo kleeven aan uw God,
Die u belooft dit ſalig lot,
Dat waar hy ſpreekt, gy hooren ſou,
En blijven tot de dood getrouw.

Op het Boekje van ANDRÆAS WISSOWAT.

Genaamt

De Spooren der Deugden en Breidels der Sonden.

DE *Spooren* der Deugden en *Breidels* der Sonden,
Die in dit kleyn Boekje hier werden gevonden,
Zijn van een geleerde, een wijſe en vroomen,
Tot ſtichting des naeſten uit liefde gekoomen.
Aendachtig Leeſer, ſoo reden ons wekken,
(Want ſoo ſeid de Sin-ſpreuk) en voorbeelden trekken,
Ik mag het wel ſeggen, hier hebt gy 't van beiden,
Want die den Autheur kent, die moet dit belijden,
Als 't doen komt by 't ſpreeken,en 't ſchryven by 't leeven,
Dan worden goe leſſen met ſtichting gegeeven;
Die *ſpooren* beſt ſteeken, die *breidels* beſt klemmen,
Om 't weeligs vlees en quaa luſten te temmen.
Dien *Ridder* heeft ſelve dit ſtraf-tuig gedraagen,
En daar mee zijn vlees als met vuiſten geſlaagen,
Dit deed hy ter waarheid toen hy al zijn erven
Heeft willig verlaten, en balling ging ſwerven;
Ons ſtaat hem te volgen en wettig te ſtrijden,
Om eeuwig in vreugde met hem te verblijden;
Want dan ſal de kroone en 't eeuwige leeven,
Van *Jeſus Gods Soone* ons worden gegeeven.

E. L.

E. L. Huisvrouw van Pr. H.

Op het Rijm van Casper Brand, Een Christen in sijn Kamer.

IS een Christen in sijn kamer,
Gode dan veel aangenamer,
Als te jagten na en veer?
Wijse Christen blijf dan binnen,
Binnen kan men God recht minnen;
Binnen is en woond de Heer.

HEt word in eensaemheid gebooren,
Door menigvuldigheyd verlooren,
't Geen God in ons meest heeft verkooren,
Keer in, in 's Christens heil-komtooren,
Daar word het hart best opgewekt,
Aanbid den Heer meer als te vooren,
En looft zijn Naam met d'Eng'len kooren.
Zijn 's liefdens-licht sal 't hart doorbooren,
Soo dat geen ding sijn rust sal stooren,
Tot men vol hoop van hier vertrekt.

Antw. Op het bovenstaende.

EEn Christen luistert na Gods stem,
Waar die hem roept, daar schikt hy hem,
Hy gaat soo garen uit sijn huis,
Als dat hy weêr keert in sijn kluis:
Hy wandelt altijt in Gods licht,
En waar hy is, hy volgt sijn plicht:
Want willeloos soo moet hy staan,
Om Godes wegen recht te gaan;

Niet

Niet ſijne wil, maar Godes Wet,
Is hem te wandelen voor-geſet.
Die opgetoogen in den geeſt,
Die altijd ſchoeit op eenen leeſt.
Die ſtaag in ſtilte ruſten wil,
Die ſit ook wel ontijdig ſtil.
Die altijd een en 't ſelve ſpreekt,
Het zout van onderſcheid ontbreekt.
Ten rechte ſegt de Wijſe Mond,
Dat alles heeft ſijn tijd en ſtond.
Die Chriſten-Pelgrim neemt het wis,
Die, in en uit de wereld is.

Op 't bovenſtaande.

Een Chriſten mint, als 't hoogſte goed,
Den eigen opbouw van 't gemoed,
Dat is by hem ſoo hoog in waard,
Als 't alderkoſtelijkſt op aard';
Want ziele-winſt is groote winſt,
En d' aardſe acht hy alderminſt;
Dat hy 't ook in ſijn even-mens
Mag werken, is ſijn hart en wens.
Dat lieve Brood, des leevens ſtut,
Maakt hy ſijn naaſten ook te nut;
Want hy dat beide gaaren geeft,
Waar door de ziel en 't lighaam leeft;
Want heilig, heilig is ſijn werk,
En volgens dien altijd te kerk.
Het aards en 't hemels dat moet t' ſaam
Gedaan zijn in des Heeren Naam:
Die in dien dienſt ſtaag ſtaat gereed,
Wel menigmaal loopt dat hy ſweet,

Des naaſtens dienſt is werrikſaam,
En Gode ſoo ſeer aangenaam,
Dat hy het hier op aarde loont,
En na met Hemels heil bekroont.

Voor Weeskinderen.

NB. *Dit Lied voor Weeskinderen moeſt ſtaan fol.* 105. *achter dat aan Weesvaders en Weesmoeders.*

Stem: *Pſalm* 33.

1. Tot U, tot U, ô Vader aller Vad'ren!
Is 't dat wy nu met beê en loſſang nad'ren,
Gy zijt de geen' op wien men vaſt mag bouwen,
Op wien men ook volkomen mag vertrouwen:
Die nooit en ſterft: ja die ons 't eeuwig leeven,
En kond en wilt op waare deugden geeven.
2. Gelooft, gedankt, geëert en hoog gepreſen,
Moet gy, ô God! van ons al t' ſamen weſen,
Die ouderloos, ook ſonder goet en erven,
Soo hier en daar verſchooven moeſten ſwerven
In voor'ge tijd, als ſchaapjens ſonder hoeders,
Maar nu voorſien van Vaders en van Moeders.
3. Voor dees weldaad wy U ſtaag moeten prijſen,
En U en haar gehoorſaamheid bewijſen:
Geef dat ſy haar met Vaderlijk ontfarmen,
En Moederliefd', ons mogen als omarmen;
Gelijk een hen, die onder haare wieken
Bedekt en voed haar jonge teere kieken:
4. Dat ſoo haar hart ook over ons mag hangen,
En ſy van U, en wy van haar ontfangen

Ve

Veel zieles heil, door 't opvoên in de leere
Van uwen Soon, om ſoo het quaad te weeren,
En goed en deugd in 't hart van ons te zaaijen;
Ten einde wy het eeuwig leeven maaijen.
5. Druk ons in 't hart, dat al ons doen en poogen
Altijd geſchied voor uw alſiende oogen,
En dat al 't geen van ons hier word bedreeven,
By u ook werd als in een boek geſchreeven,
Op dat die vonk van waare Godes vreeſe,
O Vader! diep ons ingedrukt mag weſen.
6. Soo ſal 't geſchiên, dat onſe jonge ſinnen,
Des werelds draf en ydelheid nooit minnen;
Maar dag en nacht in deugden ons verblijden,
En als de peſt het quaad geſelſchap mijden.
Weer huiskrakkeel doch ver van onſe monden,
Dat haat en nijd nooit by ons werd gevonden.
7. Noch bidden wy, ô Vader! geef ons mede,
Altijd een hert dat willig is tot vrede,
En gants geneigt tot onſe kinderplichten;
Op dat w' in 't goed' als lichten moogen lichten,
En d' een den aâr ten goede op mag wekken,
En met de hand als naa den hemel trekken.
8. Soo een van ons het dwaalpad af mogt dwaalen,
O Vader! wilt die weêr te rugge haalen;
Slaa hem in 't hart: ach! wilt het niet gehengen;
Maar door uw liefd' hem weêr te rechte brengen,
Dat hy berouw van 't quade mag betoonen,
En keeren weêr met den verlooren Soone.
9. Dan ſult gy hem ook niet voor baſtert achten,
Maar voor 't gemoed 't gemeſte Kallef ſlachten.
Goedheids-fontein wilt ons met liefd' beſproeijen,
Uw aard is doch om weldaan uit te vloeijen.
Want gy Heer zijt, ô Bron en Liefde-ader!
Der Wed'wen Man, den Weeſen eenen Vader.

Trek uit 't Compas de rechte ſin,
Want daar ſteekt goede leering in.

Daar is geen ſterker trek of kracht,
Als die door Gods Geeſt word gewracht,

Op 't Compas.

Gelijk de Lely in 't Compas,
Het Noorden ſoekt, en vind het ras,
En ſoo daar heenen is geſind,
Dat ſy niet ruſt voor dat ſy 't vind,
Door een verborgen trek en kracht,
Die haar in 't middelpunt bewracht,
Dat ſ' eer geen ſtil-ſtaan vind, noch ruſt,
Voor dat ſy Noorden heeft gekuſt.

Toepaſſing.

Soo ook mijn ziel, ſoek Gode ras,
Gelijk de Lely in 't Compas,
Zijt na uw oorſpronk ſoo geſint,
Dat gy niet ruſt tot gy hem vind,
Door ſijnes Geeſtes trek en kracht,
Die in uw' harte word gewracht.
Gedoog geen leedig ſtaan, noch ruſt,
Als daar g' uw Schepper vind en kuſt.

HEMELS ECHO.

GY Echo, die weleer in hooge Tempel-kooren,
Uw galmen ons liet hooren;
Of in de ruime lucht, als van den hemel af,
Godſpraaken aan ons gaf!
En wijl den Satan my, voetang'len, en veel netten,
Argliſtelijk gaat ſetten,

En kennis zonder nut, bedagt tot Waarheydts hoon,
Wil dringen op den troon:
Zoo roep ik overluid met mijn verleegen vraagen,
In dees bedroefde daagen;
En wensch dat op mijn hert 't geluid van uwe stem,
Mag hebben kracht en klem.
Ja 'k bid u, dat gy my doch moed en raad wilt geeven,
Om Christelijk te leeven;
Nu Godsdienst werd vertreên: antwoord my daarom weêr,
Gelijk gy plagt weleer.

Ondek my eens, en zeg, wat broeid des Satans list?
Twist.
Wat stijft die twist? ei wil my dit doch niet verswijgen?
't Eigen.
O! dwaze eigenliefd! Wat is haar doelwit Heer?
Eer.
O! twist van eigen eer! Wat moet van my geschieden?
Vlieden.
Dat is mijn liefste wil: Maar zeg tot wien ik zal?
't Al.
O! Al, ô! eeuwig Goed, wat hindert my, ô Waarde?
d' Aarde.
Ach! wist ik dat eens recht. Wat is al 's werelds mooi?
Hooi.
Als gras op hooi vertrouwt, wat maait men dan voor vruchten?
Zuchten.
Wat hindert my dat ik niet tref daar ik na mik?
't Ik.
O! ik, vervlockte ik! Wat is hier toe van nooden?
Dooden.
Helaas! ik mis de kragt. Hoe tref ik dan het Wit!
Bid.

Als ik dan yvrig bid, wat mag ik dan verwachten?
Krachten.
Geeft gy den bidder kracht, wat dient 'er meer gedaan?
Gaan.
Waar zal ik heenen gaan, ik kan door de aard' niet delven?
Zelven.
Moet 'k uit mijn ſelven gaan, waar heen met d'oude vrind?
Wind.
Hem achten als de wind, en t' eenemaal verlaaten?
Haaten.
Wat vind hy, die zich haat, en u in liefde kuſt?
Ruſt.
Wat ſult gy doen aan die gy onbereid ſult vinden?
Slinden.
Daar ſchrikt mijn ziele voor. Wat is u liefſte wil?
Stil.
Hoe! ſtil in goed te doen, gy moet my wijſ'lyk raden?
't Quade.
Stil zijn, geen quaad te doen, mag dat dan al ſoo heen?
Neen.
Waar door ſal ik mijn ziels-verderven dan verhoeden?
't Goede.
Daar is 't daar ik na tracht. Wat ſal het meeſte ſpoên?
't Doen.
Moet ik het goede doen, wat meer, als 't wel ſal weeſen?
Vreeſen.
Al wel: maar ſlaafs of kinds, uit welk een grond of zin?
Min.
Die vrees uit reine min, wat vruchten ſal die geeven?
Leeven.
In 't leeven ſonder end, welk is daar 't hoogſte lot?
God.

Die God heeft, heeft het al. Wie ſal dit goed bekomen?
Vroomen.
Maar die nu God niet vreeſt, haar deel is dat niet wel?
Hel.
O naare Hel! Maar wat is 't lot nu in haar daagen?
Knaagen.
Twee Hellen volgen dan den ſulken vroeg en ſpa?
Ja.
Ach! wiſt ik het getal der vroomen en onvroomen;
Droomen.
'k Vraag na der ſaal'gen Schaar, in eenen goeden zin?
Min.
Ook na 't godlooſe volk: ei wilt het my meedeelen?
Veelen.
Heb dank. Ik ga. Gy ſwijgt; ſoo ruſten wy te ſaamen.
Amen.

Het innigſt van mijn hart dat diepſt verborgen leit,
Heeft ECHO opgehaalt, en my heel klaar geſeid.
Den gantſchen Oceaan ſou ik veel eer verplaſſen,
Als 't geen ik heb gehoort uit mijn geweeten waſſen.
Hy ſlaat, doch ſalft ook weêr: ſijn antwoord my beviel,
Gelijk een koſtlijk ſout en balſem voor mijn ziel.
Sijn ſeggen knijpt en bijt; maar het zijn liefde-ſlaagen,
Die ik om Chriſtus wil opvolgen ſal en draagen.
Die ECHO 's wedergalm in ſijn gemoed niet vind,
Die ſal verſtuiven als het kaf doet voor de wind,
Wanneer als Jeſus komt om 't goed van 't quaad te wannen,
Die 't goed bewaren wil, en 't quaad ten viere bannen.

AARD-

AARDBEEVING.

Toon: *Psalm* 8. Of, *Een Koopman die &c.*

1.

Het lust me nu van Neêrlands schrik en beeven,
Een diepe schets aan 't nageslacht te geeven,
Die waardig is d' onsterffelijke blaên,
Van 's herten grond voor eeuwig te beslaan.

2.

Het aardse rond wierd heen en weêr gedreeven,
Als w' acht en tien der maand September schreeven,
Wanneer 't het twee en negentigste jaar,
Na Christus komst van sestienhondert waar.

3.

Toen 't oorlogs swaard soo glat, als scherp gesleepen,
Om dood te slaan was in de vuist gegreepen,
En 't bliksemvuur van 't donderend geschut,
De wereld vulde, is d' aard by ons geschud.

4.

't Gedreun kon nau een half quartier verduuren,
Kort na den noen; door 's Hemels wijs bestuuren,
In soet en stil, in sacht en lieflijk weêr,
Bewoog sich d' aard en huppeld' op en neêr.

5.

Gelijk de vloed der pekel-soute baaren
Sich meest vertoond aan die de zee bevaaren:
Want d'aarde schokt, dan Noord, dan Zuidwaard heen,
Dat menig sweem, en nergens wist te treên.

6.

't Goed aan de wand hing heen en weêr te sling'ren,
Het klinkt en tinkt, als een die met sijn ving'ren

Den cymbaal roerd, al 't rinkelwerk dat gaat
Op eene wijs, en houd die selve maat.

7.

De vensteren, die ongeslooten stonden,
Gevoelden ook het dreunen van de gronden:
De poorten selfs, de deuren draaiden meê,
Als buiten dwang, van d'een na d' and're steê.

8.

Den Huysman stond bedeest en gants verleegen,
Als hy sijn huys en schuuren sag beweegen,
De melk bewoog en goot haar vette room
Ten mouten uit: dat scheen hem als een droom.

9.

Daar 't water, door het roeren van de gronden,
Met golven ging, en troebel wierd bevonden,
Het dobbeld' op: En d'onder-aardse kloot,
Gaf meêr dan eens, een ongewoone stoot.

10.

Een doods geraamt in 's Schilders hand gegeeven,
Terwijl hy 't schetst, beweegd, en schijnt t' herleeven,
Voor sijn gesicht; dit siet hy andermaal,
En vlucht vol schrik wel haastig van de zaal.

11.

Veel werken die op 't uur met slingers gingen,
Die stonden stil; ô wonderlijke dingen!
Want Zuid, en Noord, beweegden sich de aard:
't Werk Oost en West: dat dus sijn stilstaan baard.

12.

Het daverd' al, de swaarste pronk-gebouwen,
Durfd' menig mens sich naaulijks in vertrouwen;
Terwijl het volk van 't Amsterdams Stadthuis,
Angstvallig vlood met ongemeen gedruis.

13. Dat

13.

Dat wonder-werk gebouwd op vaſte ſtutten,
Bewoog ſich meê gelijk de harders hutten,
De ſchelleklok, door dien 't gebouw ſoo ſwierd,
Die gaf geluyd of hy getrokken wierd.

14.

Elk is vol ſchrik, en 't lighaam raakt aan 't beeven,
Als 't Aardrijk doet: het oog begon te ſweeven,
En wiſt geenſins wat dat hem was ontrent;
Want Holland was ſulk ſchudden ongewend.

15.

Het Klokken-ſpel door 't ſling'ren van den Tooren,
Liet hier en daar ſich tot verwondring hooren,
En maakten dus dit wonderwerk bekent,
Dat ſonder ſchâ (God lof) doen is geënd,

16.

In dit ons Land, en Zeeland deſgelijken,
Heeft God ſijn gunſt ons tevens laaten blijken:
In eene tijd, ſoo was het dat Gods kracht,
In Engeland, en Vrankrijk 't ſelve wracht.

17.

Maar 't kon haaſt zijn dat Godes ſtraffe-roede,
Ter wraak getergt, ons eens in volle woede,
Viel op het lijf, en ſloeg ons gants ten grond,
En ſtrafte 't quaad der lang gepleegde ſond;

18.

En d' Aarde ſelfs opdeed haar holle kaaken,
Om 't ſondig volk een ſchielijk eind te maaken,
Gants onverwacht; ja in een oogenblik
Kon dat geſchiên, met eene ſlorp en ſnik.

19.

En ſenden ons na d'onder-aardſe kolken,
Gelijk men ſag aan ver-gelegen volken,

Daar

Daar 't aardrijk spleet en open deed sijn mond,
En swolg haar in, en stortense ten grond.

20.

Waar door in 't kort een menigte van zielen,
Als levendig in haare graven vielen,
Gelijk onlangs *Jamaica* hoord' en sag,
En in *Ciciel*, met jammerlijk geklag.

21.

Het Aardrijk is sulk grond-gebeef weêrvaaren
Tot negenmaal in tweemaal dertien jaaren;
Regousa smaakt' daar van den eersten druk,
Cecilia, dit laatste ongeluk.

22.

Een deerlijk lot was 't eind van deese volken,
Wier droef-geween gereesen aan de wolken,
Abirams straf, en Corach evenaard,
Met Sodoms volk: te wreed verdelgd van d'aard.

23.

Wie durfd zich nu in sonden noch verblijden.
Helaas! dit zijn, dit zijn de laatste tijden:
Want krijgsrumoer en 't sidderen van 't heelal,
Meld, dat wel haast d' Aardsregter koomen sal.

24.

Dan sal de wereld sich voor het laatst beweegen,
En staan verwoed de goddeloosen teegen;
En sie, daar is, daar is dien grooten dag,
Die klein of groot, geeen mens verby en mag.

25.

Den jongsten dag sal als een oven blaaken,
En doen 't gebouw van aard en hemel kraaken,
Terwijl de doôn op het basuin-geluit
Verreesen, treên tot hunne graaven uit.

26.

d' Aardsrechter ſit verheerlijkt op de wolken
Met d' eng'len-ſchaar, en daagd des wereld volken,
Voor ſijnen Troon, en laat ſijn oordeel gaan
Na 't goed en quaad dat yder heeft gedaan.

27.

Geen aanſien geld van armen noch van rijken,
Daar Jeſus ſal na waarheid vonnis ſtrijken:
't Rechtvaardig volk vergunt hy 't ſalig erf:
De booſe wijſt hy 't eindeloos verderf.

28.

Wijl Son en Maan uit Lugt en Hemel vielen,
Was uytſpraak daar van d' ongelijke zielen:
d' Een gaat in vreugd, en d' ander in verdriet.
De nacht-gordijn ſchuyft toe, en 't is geſchiet.

E I N D E.

RE-

REGISTER

Der

Stichtelijke Gesangen.

Hoor

H.

I.

K.

M.

N.

O.

